

18
14.06.2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

Гончарук Андрій Леонідович
(студент групи ПВ-3)

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ВІВАД 09»

(представлена на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»)

Допущено до захисту
протокол № 4
від 16.06.2022
зав. кафедри менеджменту
і підприємництва
д.е.н., проф. Остапчук Т.П.

Керівник роботи:
PhD Завалій Т.Ф.
(наукове звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент
к.е.н., доц. Пащенко О.П.
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Житомир, 2022

Анотація

Гончарук А. Л. Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІВАД 09».
– Рукопис.

Бакалаврська кваліфікаційна робота представлена на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». – Державний університет «Житомирська політехніка», Житомир, 2022.

У бакалаврській кваліфікаційній роботі розглянуто особливості аналізу фінансових результатів підприємства та визначено напрями удосконалення відповідного процесу.

Ключові слова: фінансові результати, підприємство, прибуток, дохід.

Annotation

Goncharuk A. L. Analysis of financial results of LLC “VIVAD 09”. - Manuscript.

The bachelor's qualification work is submitted for the Bachelor's degree, field of knowledge 07 “Management and administration” of specialty 076 “Entrepreneurship, trade and stock exchange activity”. - Zhytomyr Polytechnic State University, Zhytomyr, 2021.

In the bachelor's qualification work the peculiarities of the analysis of the financial results of the enterprise are considered and the directions of improvement of the corresponding process are determined.

Keywords: financial results, enterprise, profit, income.

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>Розділ 1. Теоретичні основи аналізу фінансових результатів підприємства</i>	7
1.1. Поняття та види фінансових результатів підприємства.....	7
1.2. Підходи до аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.....	13
1.3. Система показників аналізу формування фінансових результатів підприємства.....	22
1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів підприємства.....	29
Висновки до розділу 1.....	36
<i>Розділ 2. Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІВАД 09»</i>	39
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ВІВАД 09».....	39
2.2. Аналіз фінансової діяльності ТОВ «ВІВАД 09».....	46
2.3. Оцінка механізму формування фінансових результатів ТОВ «ВІВАД 09».....	57
2.4. Напрями підвищення ефективності формування фінансових результатів ТОВ «ВІВАД 09».....	66
Висновки до розділу 2.....	72
Висновки.....	75
Список використаних джерел.....	79
Додатки.....	85

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі економічного розвитку України в умовах зниження рівня доходів населення, спричиненого воєнними діями на території України, важливого значення набуває підтримання суб'єктами господарювання принципів самоокупності та самофінансування. Основною ціллю реалізації цих принципів є забезпечення такого рівня розміру фінансових результатів, який би уможливллював подальше функціонування підприємства. В контексті наслідків пандемії COVID-19 та більше трьох місяців війни проти України економічне становище багатьох підприємств зазнає значних збитків. Їхньому існуванню загрожують ризики неплатоспроможності та банкрутства. Тому ефективне управління, зокрема отриманими фінансовими результатами, має бути в поточних умовах максимально оптимізованим, адже від цього залежить не тільки подальше існування самого підприємства і, відповідно, робочих місць, але й наповнення бюджету країни, від якого залежить процеси подальшого відновлення економіки в тому числі.

Особливості управління фінансовими результатами підприємств розглядалися як закордонними, так і вітчизняними дослідниками. Аналіз робіт, присвячених досліджуваній проблематиці, свідчить про відсутність достатнього висвітлення принципово важливих питань, пов'язаних з формуванням фінансових результатів як самостійним об'єктом управління. Дотепер залишаються остаточно не розробленими теоретичні положення про економічний зміст фінансових результатів, їхнє місце в управлінні операційною та фінансово-інвестиційною діяльністю підприємств. Вимагають удосконалення методи розрахунку необхідного розміру фінансових результатів, який би повністю задовольняв потреби поточних цілей розвитку підприємств.

Вагомий внесок у розробку теоретичних та методичних засад оцінки фінансового результату вітчизняних підприємств здійснили вчені-економісти Б.Є. Грабовецький, Г.О. Крамаренко, Є.В. Мних, П.Я. Попович, І.Ф. Прокопенко, Г.Г. Кірейцев, Л.А. Лахтіонова, М.Г. Чумаченко, М.Д. Білик, Ю.С. Цал-Цалко,

І.О. Бланк та інші. Питання, пов'язані з фінансовими результатами як аналітичною категорією, піднімалися в дисертаційних дослідженнях таких українських науковців як І.В. Головка, М.І. Гордієнко, Я.В. Лебедзевич, С.О. Кучеркова, І.І. Мельничук, М.Є. Скрипник, І.М. Динько, Т.Р. Фецович та інші. Проблематика управління фінансовими результатами підприємств не є новою сферою досліджень, але свою актуальність вона не втрачає, адже має досліджуватися в різних аспектах впливу кризових факторів зовнішнього середовища.

Метою бакалаврської кваліфікаційної роботи є узагальнення та подальший розвиток теоретико-методичних засад у сфері аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, а також проведення аналізу фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІВАД 09».

Поставлена мета обумовила вирішення наступних завдань:

- визначити економічний зміст фінансових результатів підприємства;
- дослідити механізм управління фінансовими результатами підприємства;
- обґрунтувати методичні засади аналізу формування фінансових результатів підприємства;
- проаналізувати нормативно-правове та інформаційне забезпечення у сфері фінансових результатів підприємства;
- надати організаційно-економічну характеристику підприємства;
- провести аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «ВІВАД 09»;
- провести оцінку формування фінансових результатів ТОВ «ВІВАД 09»;
- запропонувати напрями підвищення ефективності формування фінансових результатів саме для практики ТОВ «ВІВАД 09».

Об'єктом дослідження у бакалаврській кваліфікаційній роботі є процес аналізу фінансових результатів підприємства.

Предметом – теоретичні, методичні та прикладні засади підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємства.

Методи дослідження. Під час досліджень були використані загальнонаукові методи аналізу, синтезу, узагальнення, групування, табличні

методи, історико-логічні методи тощо. Зокрема, використовувалися такі методи як: історичний, логічний, узагальнення, порівняння, аналіз (в т.ч. економічний і статистичний), систематизація, інтеграція тощо.

Інформаційною базою стали інтернет-ресурси, дисертаційні дослідження українських вчених, тези конференцій та наукові статті у періодичних виданнях, навчально-методичні видання провідних вчених країни та зарубіжжя, чинне українське законодавство, статистичні дані, дані фінансової та управлінської звітності досліджуваного підприємства (ТОВ «ВІВАД 09»).

Практичне значення одержаних результатів полягає у обґрунтуванні напрямів підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємства з розрахунками економічного ефекту від реалізації запропонованих заходів.

Структура та обсяг бакалаврської кваліфікаційної роботи. Бакалаврська кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 74 сторінках друкованого тексту. Робота містить 29 таблиць та 4 рисунків. Список використаних джерел налічує 65 найменувань. Робота містить 3 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРИТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття та види фінансових результатів підприємства

Будь-яке підприємство, втілюючи у життя свою місію, візію та цілі, має залучати необхідну кількість трудових, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів. Високий рівень їхнього ефективного використання є метою підприємства, що, в кінцевому підсумку, дає змогу суб'єктові господарювання досягати бажаного фінансового результату.

Фінансовий результат є основним показником, що характеризує ефективність діяльності підприємства, а отже саме цей показник впливає на ринкову вартість суб'єкта господарювання. Відповідно дослідження сутності поняття «фінансовий результат», установлення його ролі у системі управління підприємством є питаннями, які мають важливе наукове та практичне значення.

Фінансові результати займають центральне місце в системі управління підприємством. Це важлива й водночас дуже складна як економічна, так і обліково-аналітична категорія. Зміст поняття «фінансовий результат» виражається в категоріях «прибуток» і «збиток», які є протилежними за змістом, але порядок їх формування єдиний. Застосування принципу нарахування та відповідності доходів і витрат передбачає формування фінансових результатів методом їх порівняння [42, с. 127].

На думку Н.В. Прохар, поняття «фінансовий результат» можна визначати через різні підходи, а саме як:

1. зміна величини (приросту чи зменшення) власного капіталу;
2. результат зіставлення доходів і витрат;
3. прибуток або збиток, тобто форма вираження фінансового результату;
4. результат статутної діяльності підприємства (виручка мінус витрати на виробництво і реалізацію продукції);

5. зміна величини чистих активів підприємства;

6. додаткова вартість, створена у процесі виробництва та здійснення операцій фінансово-кредитного характеру [30, с. 257].

Фінансовий результат як універсальна економічна категорія дає змогу враховувати основну мету здійснення підприємницької або комерційної діяльності – отримання прибутку, основними механізмами впливу на яку є процеси максимізації доходів і мінімізації витрат. Здебільшого думки дослідники транслують таку форму розуміння фінансового результату діяльності підприємств. Проте в їхньому баченні та розумінні цього поняття спостерігаються деякі відмінності, що підтверджує огляд відповідних підходів (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Огляд підходів дослідників до трактування поняття «фінансовий результат»

№ з/п	Автор	Визначення
1	2	3
1	А.Г. Загородній Г.Л. Вознюк [11, с. 25]	Фінансовий результат – це різниця між доходами та витратами підприємства чи його окремого підрозділу за певний час (приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді)
2	А.Б. Борисов [3, с. 895]	Фінансовий результат – це виражений у грошовій формі економічний результат господарської діяльності підприємства, об'єднання, організації в цілому чи його окремих підрозділів
3	В.П. Пантелєєв [34, с. 184]	Фінансовий результат – це результат від конкретного виду діяльності (виробничої, надання послуг або торгової), який визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат та витрат на збут відповідного виду діяльності та операційних витрат
4	В.В. Козловський [15, с. 143]	Фінансовий результат – сума валового доходу від звичайної та незвичайної діяльності підприємства, зменшеного на суму витрат, пов'язаних із виконанням господарської діяльності на підприємстві, непрямих податків та податку на прибуток за окремий звітний проміжок часу
5	В.А. Пипко [35, с. 592]	Фінансовий результат – це економічний підсумок виробничої діяльності суб'єктів господарювання, що виражається у вартісній (грошовій) формі і є фінансовими результатами
6	Л.М. Худолій [55, с. 167]	Фінансовий результат – це зіставлення доходів і витрат, регламентованих податковим законодавством
7	М.В. Патарідзе-Вишинська [36, с. 213]	Фінансовий результат – це один з найважливіших показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та який характеризує ефективність діяльності суб'єкта господарювання

1	2	3
8	Н.П. Кондраков [16, с. 512]	Фінансовий результат – це показник, що відображає зміну власного капіталу за визначений період у результаті виробничо-фінансової діяльності підприємства
9	Н.М. Ткаченко [50, с. 976]	Фінансовий результат – це результати діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності
10	О.О. Вороніна [5, с. 23]	Фінансовий результат – це грошова форма підсумків господарської діяльності організацій або їхніх підрозділів, виражена у прибутках або збитках
11	О.С. Філімоненков [52, с. 288]	Фінансовий результат – це різниця між загальною сумою доходів і витрат на виробництво і реалізацію продукції, тобто його формування відбувається внаслідок взаємодії багатьох компонентів як з позитивним, так і з негативним значенням
12	Р.В. Скасюк [45]	Фінансовий результат – це якісний та кількісний показник результативності господарської діяльності підприємства

На основі проведеного огляду підходів дослідників до трактування поняття «фінансовий результат» були узагальнені наступні висновки. Зокрема, різна форма подання трактування досліджуваного поняття не створює систему антагоністичних підходів, тобто не зустрічаються протилежні думки авторів. Напроти, здебільшого автори сходяться у своїх думках, просто визначаючи фінансовий результат у більш вузькому розумінні (як показник господарської діяльності підприємства) чи у більш широкому (коли описують схему його розрахунку).

Узагальнюючи надбання вчених-економістів з питань визначення досліджуваного поняття, найбільш повним, на нашу думку, є таке визначення: фінансовий результат – це виражений в грошовій формі якісний та кількісний показник результативності господарської діяльності підприємства через зіставлення доходів та витрат, що виступає у формі прибутку чи збитку. Сукупність якісних та кількісних показників визначають ефективність виробництва і перетворюють позитивний фінансовий результат (прибуток) на основну рушійну силу ринкового механізму господарювання та основне джерело економічного і соціального розвитку підприємства.

Зіставляючи наведені у табл. 1.1 визначення, можна зауважити, що категорія «фінансовий результат» за незначним винятком трактується як різниця між доходами і витратами, як прибуток (збиток), як підсумок (результат), як

приріст (зменшення) капіталу. Тобто категорію фінансового результату можна розуміти як узагальнену характеристику, що відображає:

- рівень ефективності використання залученої ресурсної бази;
- якість і результативність прийнятих управлінських рішень;
- рівень реалізації потенціалу підприємства.

Кожен цикл підприємства, пов'язаний з виробництвом і реалізацією продукції (інжиніринг, послуги), завершується певним фінансовим результатом, що також є необхідною умовою його наступного циклу діяльності. Такий результат називають фінансами, оскільки це певний обсяг (фонд) коштів, що утворюється в ході всієї діяльності підприємства, а потім розподіляється між підприємством, державою, інвесторами, кредиторами, власниками тощо. підрядник. Його розмір, ефективний розподіл та використання зміцнює державний бюджет, визначає економічний добробут власника, сприяє інвестиційній привабливості підприємств та зростанню підприємницької діяльності у виробничій та фінансовій сферах.

Фінансові результати та прибуток визначаються як різниця між доходами та витратами. Оскільки існує багато видів і методів агрегування доходів і витрат, їх значення в господарській діяльності підприємств також різне. Відмінності фінансових результатів від прибутку варто розглядати поетапно.

По-перше, при розрахунку фінансових результатів враховуються лише поточні доходи та поточні витрати. Поточні витрати – це збільшення зобов'язань або зменшення активів у ході поточної діяльності для отримання доходу протягом звітного періоду. Крім того, сума прибутку пов'язана з (незакінченою) вартістю капіталу, яка вважається збільшенням зобов'язань або зменшенням активів у процесі поточної діяльності для отримання доходу чи інших вигод у майбутніх періодах [8, с. 382].

Різниця також є різницею між обліковою вартістю та економічною вартістю бізнесу. Ці положення поширюються і на зміст доходу. Тому не всі доходи, пов'язані з формуванням фінансових результатів, можна розглядати як джерело

доходу, наприклад: зростання майна в переоцінці для компенсації інфляції, надзвичайні доходи тощо [4, с. 384].

Отже, фінансовий результат є бухгалтерською оцінкою різниці у формуванні, розподілі та використанні поточного доходу в процесі для покриття відповідних елементів господарської собівартості всіх видів діяльності в певному періоді, і звітується відповідно до фінансових нормативна база. З огляду на подібність і схожість понять «прибуток» і «фінансовий результат» між ними існують певні якісні та кількісні відмінності (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Основні характеристики поняття «фінансові результати» підприємства

Характеристики	Фінансові результати
Види доходів, що беруть участь у формуванні	Поточні, реалізовані
Види бухгалтерських витрат, що беруть участь у розрахунках	Поточні, зроблені
Види економічних витрат, що беруть участь у формуванні	Зовнішні
Сфера формування	Всі види діяльності підприємства
У більшій мірі виражає інтереси	Різних контрагентів: власників, державу, кредиторів, менеджерів, персонал
Види оцінки	Бухгалтерська
Зв'язок із законодавчою та нормативною базою	Визначає всі види фінансових результатів
Джерело інформації	Бухгалтерський облік
Об'єкт управління	Тактичного та оперативного
Співвіднесення з часом	За певний період часу
Зв'язок із власним капіталом, активами	Нерозподілений чистий прибуток є джерелом поповнення власного капіталу
Знаходить вираження	В економічних вигодах, отриманих коштах у результаті використання активів підприємства

Узагальнюючи існуючі підходи, наведемо класифікацію фінансових результатів, які на сьогоднішній день використовуються на підприємствах (рис.1). Сучасний перелік включає десять класифікаційних ознак, проте з точки зору управління процесом формування фінансових результатів, існуючі класифікаційні ознаки повністю не можуть задовольнити інформаційні потреби менеджерів при формуванні стратегії розвитку підприємства.

Деякі види фінансових результатів також наведені у Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, що включають прибуток нерозподілений, непокриті збитки, прибуток, що використаний у звітному періоді, результат операційної діяльності, результат фінансових операцій, результат іншої звичайної діяльності та результат надзвичайних подій [12].

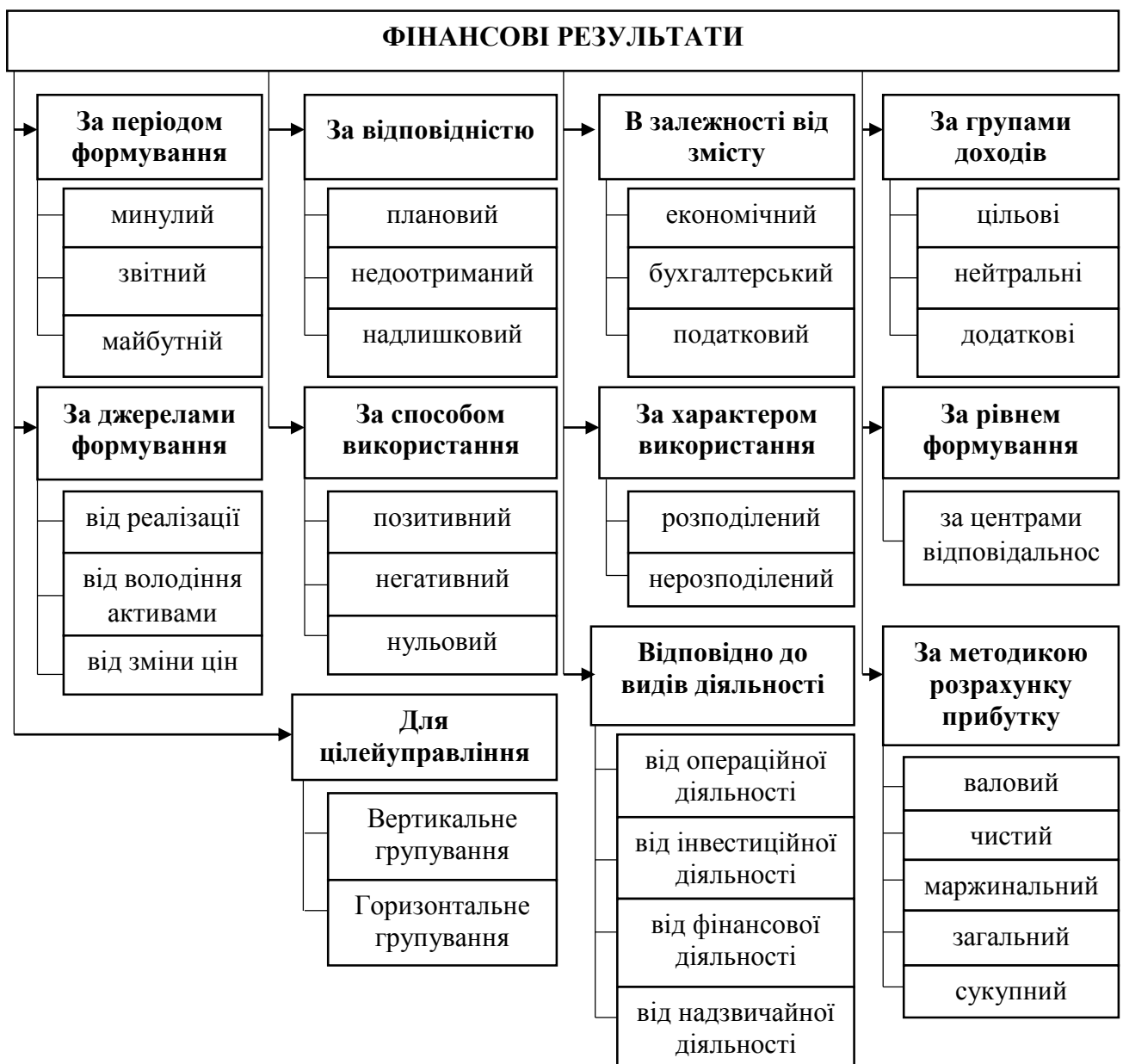

Рис. 1.1. Класифікація фінансових результатів підприємства [21, с. 28]

Сучасний перелік містить десять класифікаційних ознак, проте з точки зору управління процесом формування фінансових результатів, існуючі класифікаційні

ознаки повністю не можуть задовольнити інформаційні потреби менеджерів при формуванні стратегії розвитку підприємства.

Горизонтальне групування фінансових результатів передбачає дослідження витрат, доходів і фінансових результатів у розрізі їх видів на рівні підприємства в цілому на основі розроблених планів (бюджетів) на рік з щомісячною деталізацією даних. Вертикальне групування фінансових результатів забезпечить аналіз, перевірку та регулювання витрат і доходів у розрізі їх видів на рівні центрів відповідальності.

Отже, ми можемо зробити висновок, що єдиного поняття «фінансові результати» немає, багато науковців трактують його по-різному це ми можемо побачити. Але з проведеного нами аналізу ми можемо трактувати це поняття таким чином. Фінансові результати – це збільшення (або зменшення) вартості власного капіталу, сформованого під час господарської діяльності підприємства за звітний період. Основним фінансовим результатом бізнесу є прибуток, а збільшення прибутку означає збільшення фінансових ресурсів і підвищення фінансових показників. Фінансові результати мають свої класифікаційні ознаки. До класифікаційних ознак відносяться: за періодом формування, за відповідністю, в залежності від змісту, за групами доходів, за джерелами формування, за способом використання, за характером використання, за рівнем формування, відповідно до видів діяльності, за методикою розрахунку прибутку більш детально ми розглянули класифікаційні ознаки. Фінансові результати – це доволі складний показник, на який впливає багато факторів, та, від якого залежить майбутнє підприємства.

1.2 Підходи до аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

Значну важливість в сучасних умовах розвитку та вдосконалення ринкових відносин в Україні набуває високоякісний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Його проведення впливає на ухвалення обґрунтованих

рішень щодо управління капіталом, мінімізує фінансові ризики підприємства, сприяє підвищенню ефективності його діяльності, найбільш раціональному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідно брати до уваги фактори, а саме: достовірну інформацію про результат діяльності підприємства, яка сформована з урахуванням специфіки виробництва та його організаційної структури; застосування сучасних методів фінансового аналізу; формування об'єктивних висновків про загальний стан підприємства та визначення способів розв'язання визначених проблем. Тому відповідно виникає необхідність пошуку найвагоміших показників впливу на прибутки, на які будуть орієнтуватися під час прийняття управлінських рішень.

Проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства передбачає використання певної методики як сукупності правил, прийомів і методів вивчення та опрацювання фінансової інформації.

Найголовнішими завданнями аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є:

- оцінка динаміки, якості, обсягів та структури фінансових результатів;
- розкриття факторів і кількісна оцінка їх впливу на фінансові результати;
- встановлення доцільності та ефективності використання прибутку;
- визначення резервів зростання прибутку та рентабельності, розробка рекомендацій щодо їх впровадження.

Під час аналізу фінансових результатів підприємства можуть використовуватися різноманітні прийоми, методи та моделі. Їх кількість та широта застосування залежить від визначених цілей аналізу та визначаються його завданнями в кожному окремому випадку [3, с. 224].

Головною частиною фінансової роботи на підприємстві є фінансовий аналіз та оцінка фінансового стану підприємства. Загалом фінансовий стан підприємства характеризується сукупністю показників, що відображають процес формування і використання його фінансових ресурсів. Зазначимо, що призначенням

фінансового аналізу є оцінка фінансових результатів і фінансового стану підприємства, а також економічна діагностика майбутнього потенціалу. Основною ціллю аналізу фінансового стану є обґрунтування та інформаційне забезпечення прийняття підприємством управлінських рішень за такими основними видами його діяльності:

- операційна діяльність (управління фінансовими результатами діяльності, поточна прибуткова політика, ефективне використання фінансових ресурсів);

- фінансова діяльність (управління джерелами формування фінансових ресурсів та їх розподілом, управління пасивами та ін.);

- інвестиційна діяльність (управління структурою, обсягами та складом активів підприємства, вибір і реалізація інвестиційних проектів) [42, с. 12].

Основні методики аналізу формування фінансових результатів розроблені українськими дослідниками, зокрема В.О. Подольською, О.В. Ярішем, В.О. Мец, Г.В. Савицькою, П.Ю. Буряком, М.В. Римарем, М.Д. Біликом, А.М. Турилом, де істотну увагу приділяється таким питанням як:

1. оцінювання динаміки абсолютних показників фінансових результатів (прибутку і рентабельності);

2. визначення спрямованості і розміру впливу окремих чинників на суму прибутку та рівень рентабельності;

3. виявлення й оцінювання можливих резервів зростання прибутку і рентабельності;

4. аналіз порогу прибутку [8, с. 43].

Основні підходи до визначення аналізу фінансових результатів запропоновані різними авторами зображено в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Основні підходи до аналізу фінансових результатів, що виділяють автори
[43, с. 427-478]

№ з/п	Автор	Види фінансових результатів
1	М.Д. Білик О.В. Павловська Н.М. Притуляк Н.Ю. Невмержицька	1. Вертикальний і горизонтальний аналіз фінансових результатів підприємства 2. Факторний аналіз прибутку 3. Аналіз показників рентабельності 4. Факторний аналіз показників рентабельності 5. Система «директ-кост» як теоретична база аналізу витрат та оптимізації прибутку 6. Аналіз резервів збільшення прибутку
2	Ю.С. Цал-Цалко	1. Аналіз формування фінансових результатів 2. Аналіз впливу факторів на фінансові результати 3. Аналіз розподілу чистого прибутку
3	Г.О. Крамаренко О.Є. Чорна	1. Оцінка динаміки й структури показників прибутку 2. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) 3. Аналіз фінансових результатів від іншої реалізації фінансових укладень і позареалізаційної діяльності 4. Оцінка динаміки показників рентабельності
4	Б.М. Литвин М.В. Стельмах	1. Оцінка динаміки й складу фінансових результатів 2. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності 3. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва та прибутку 4. Аналіз рентабельності підприємства

Такі вчені як В.О. Мец, М.Д. Білик, Г.В. Савицька, П.Ю. Буряк, М.В. Римар пропонують розпочинати аналіз фінансових результатів підприємства із загальної їх оцінки, тобто з перших двох видів аналізу, а саме:

1. за допомогою таких форм горизонтального аналізу, як порівняння фінансових показників звітного і минулого періоду, порівняння фінансових показників звітного періоду з показниками за планом та низкою показників минулих періодів, виявити тенденцій змін окремих показників, які характеризують результати фінансової діяльності підприємства;

2. за допомогою вертикального (структурного) аналізу фінансових результатів дослідити структуру відповідних показників і їх зміну [20, с. 122].

Методологічною основою аналізу фінансових результатів в умовах ринкових відносин та відповідно до дотримання вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності є прийнята для всіх підприємств, незалежно від організаційно-правової форми і форми власності, модель їхнього формування і використання. Тому головними завданнями аналізу фінансових результатів підприємства є:

1. систематичний контроль за виконанням планів фінансового результату;
2. виявлення факторів впливу на формування фінансового результату та розрахунки їхнього впливу;
3. вивчення напрямків і тенденцій розподілу фінансових результатів;
4. виявлення резервів збільшення фінансового результату;
5. розробка заходів для використання виявлених резервів [34, с. 488].

Українські підприємства дуже часто для аналізу фінансового стану застосовують метод фінансових коефіцієнтів: ліквідності, стійкості, заборгованості, оборотності, прибутковості. Після цього здійснюється порівняння значень показників з нормативними, середньогалузевими, а також зі значеннями попередніх періодів. Нормативні значення показників є основою для порівняння. В різних країнах нормативні значення показників фінансового стану відрізняються. Можна зробити висновок, що аналіз фінансового стану дає змогу оцінити поточний (моментна оцінка) та перспективний стан (інтервальна оцінка) підприємства, проаналізувати його короткочасну чи довготривалу платоспроможність. Для аналізу фінансового стану підприємства можна використовувати найрізноманітніші прийоми. Їхня кількість і широта застосування будуть залежати від конкретних цілей, завдань і загального контексту ситуації, в межах якої проводиться аналіз [20, с. 122].

Як стверджує В.Я. Коробов, фінансовий результат визначається у вигляді «співвідношення між доходами і витратами або приростом (зменшенням) власного капіталу, генерованим у процесі діяльності підприємства за звітний період (за винятком зміни капіталу за рахунок внесків або вилучення власниками)» [49, с. 17].

Зрозуміло, що внутрішній аналіз відіграє основну роль у розробленні найважливіших питань економічної політики підприємства, оскільки дає змогу визначити шляхи максимізації його фінансових результатів.

Перспективні підвиди аналізу фінансових результатів діяльності підприємства представлені в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Перспективні підвиди аналізу фінансових результатів підприємства [23, с. 183]

№ з/п	Перспективні підвиди аналізу фінансових результатів	Зміст досліджуваних показників
1	Загальна оцінка досягнутого рівня прибутковості	– величина і динаміка валового, чистого прибутку (збитку) в цілому і за видами діяльності; – рентабельність авансованого капіталу і витрат, динаміка
2	Аналіз структурних змін у формуванні фінансових результатів	– зміна питомої ваги прибутку (збитку) усієї діяльності; – зміна питомої ваги прибутку (збитку) операційної, інвестиційної та фінансової діяльності; – зміна частки прибутку від участі в капіталі у загальній його величині; – вплив податків і зборів на формування чистого прибутку (збитку)
3	Аналіз резервів отримання фінансових результатів	– величина втрат прибутку через недостовірне визнання доходів і витрат; – величина недоотриманого прибутку за факторами обсягу й структури реалізації, собівартості та цін; – величина втрат прибутку від участі в капіталі у загальній його величині
4	Аналіз фінансових результатів від акціонерної діяльності	– зміна чистого прибутку в розрахунку на просту акцію; – дивіденди на просту акцію; – частка прибутку (збитку) від інвестицій в асоційовані підприємства від спільної діяльності і від інвестицій у дочірні підприємства; – зміна чистого прибутку власників простих акцій під впливом дивідендів на привілейовані акції
5	Аналіз відносних характеристик прибутковості (збитковості)	– співвідношення валового (чистого) прибутку та всього авансованого (власного чи залученого) капіталу; – співвідношення чистого прибутку та фінансових інвестицій (в тому числі довгострокових і поточних); – дивіденди на акціонерний капітал; – рентабельність акцій; – інші

За умови встановлення і розвитку ринкових відносин великого значення набуває якісний аналіз фінансових результатів діяльності підприємств. Своєчасний та об'єктивний аналіз фінансових результатів сприяє підвищенню

ефективності діяльності підприємств, його інвестиційній привабливості та діловій активності, найбільш раціональному та ефективному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, усуненню зайвих, економічно не виправданих витрат.

Узагальнену модель аналізу фінансових результатів діяльності підприємства доцільно у вигляді наступної схеми (рис. 1.2).

Кінцевою метою представленого алгоритму проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є визначення резервів підвищення його прибутковості. Щоб їх реалізувати необхідно застосувати наступні заходи:

- розглянути і усунути причини виникнення витрат фінансових ресурсів на матеріальні та інші операційні витрати;
- впровадити на підприємстві системи управлінського обліку витрат в розрізі центрів відповідальності та витрат по окремим групам товарної продукції;
- підвищити у складі реалізації питому вагу дрібнооптової товарної продукції;
- здійснити ефективну цінову політику, диференційовану по відношенню до окремих категорій покупців;
- удосконалити рекламну діяльність, підвищувати ефективність окремих рекламних заходів;
- надавати достатню увагу навчанню і підготовці кадрів, підвищенню їх кваліфікації;
- розробити і ввести ефективну систему матеріального стимулювання персоналу, тісно пов'язану з основними результатами господарської діяльності підприємства і економією ресурсів;
- здійснювати постійний контроль за умовами зберігання і транспортування товарної продукції [53, с. 210].

Проведений аналіз економічної літератури дозволив виявити відсутність єдиної методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Так, більшість аналітиків розглядають різні показники, що характеризують фінансові результати діяльності підприємства. За результатами окремих показників

формується загальний висновок відносно ефективності його діяльності. Водночас вибір того чи іншого показника залежить від мети аналізу, специфіки підприємства, що аналізується, рівня конкуренції на ринках тощо.

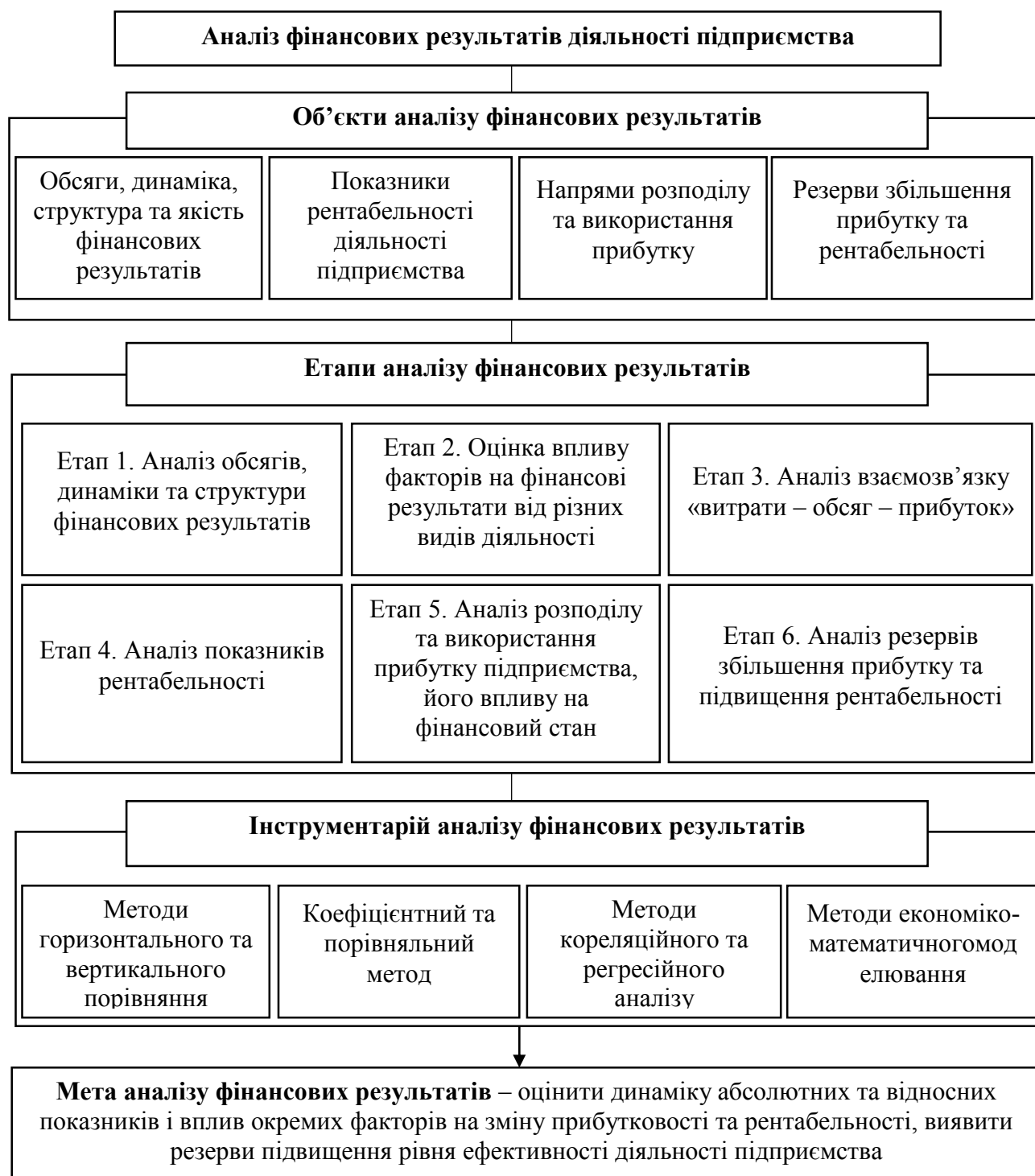

Рис. 1.2. Загальна модель аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

Запропоновані напрями аналітичних досліджень, безумовно, не є вичерпними, а їх коло залежить від запитів користувачів аналітичної інформації, вимог сьогодення та специфіки діяльності суб'єкта господарювання. Вважаємо, що аналіз фінансових результатів не може бути обмеженим лише розрахунком окремих показників. Кожен із цих показників дає інформацію про фінансовий стан підприємства в певному розрізі й лише комплексний розгляд усіх показників уможливить отримання найбільш повного уявлення про поточний стан і подальші можливості підприємства.

Доцільно зазначити, що умовно поділяють фактори, що впливають на фінансові результати, на внутрішні та зовнішні (рис. 1.3).

До зовнішніх відносять фактори, поява та вплив яких на формування прибутку підприємства. До таких факторів належать: стан економіки країни, рівень розвитку промисловості, рівень імпорту та експорту, зміна курсу валюти, зміна облікової ставки, зміна розміру обов'язкових резервів, податкове законодавство, зміна дохідності за державними цінними паперами, стан міжнародних фондових і валютних ринків, кризові явища в країні.

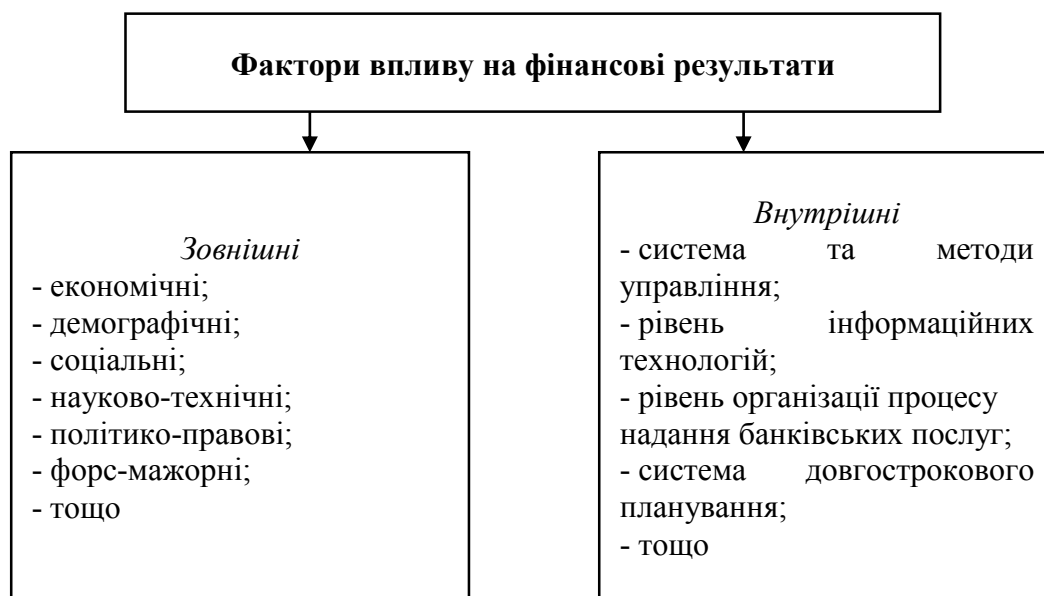

Рис. 1.3. Внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на фінансові результати банківської установи [51, с. 592]

Отже, сучасна економічна практика виділяє велику кількість методів аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Вони необхідні для визначення ефективності функціонування підприємства. Нині виділяють багато різних методів, які можуть бути використані для аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Загалом усі методи можуть бути поділені на три групи: методи коефіцієнтів, рейтингові методи та математично-статистичні методи. Найбільш поширеними та адаптованими до умов функціонування вітчизняних підприємств є коефіцієнтні методи. Саме завдяки коефіцієнтному методу ми можемо оцінити фінансову стійкість, оцінити ресурсний потенціал (зобов'язання) підприємства, його використання в активах, особистих інвестиціях, кредитних портфелях, логістиці. Але кожен із методів аналізу фінансових результатів підприємства має свої як переваги, так і недоліки. Тому для отримання більш точного результату варто використовувати одночасно декілька методів, але обов'язково по рівній кількості методів з кожної із груп.

1.3. Система показників аналізу формування фінансових результатів підприємства

Закони ринкової економіки зумовлюють необхідність в своєчасному аналізі фінансового стану зумовлено тим, що стійкість фінансового становища підприємства в перспективному розвитку є однією з необхідних умов для його ефективності в діловому співробітництві з наявними контрагентами. Для визначення ефективності функціонування підприємства особливе значення має прийняття аргументованих економічних рішень на основі проведення всебічного аналізу його фінансового стану та якісної оцінки всіх процесів фінансової і господарської діяльності підприємства. Значимість проведення якісного аналізу фінансового стану підприємства підвищується в зв'язку з тим, що отримані результати важливі не тільки для керуючого персоналу підприємства, але і для його існуючих і потенційних партнерів (кредиторів, клієнтів, постачальників

тощо), які будуть надавати перевагу співробітництву з стабільно функціонуючими підприємствами.

В системі аналізу фінансового стану господарюючого суб'єкта особливе значення має аналіз рентабельності, який безпосередньо пов'язаний з величиною прибутку, що одержує підприємство в результаті своєї фінансової діяльності. Рентабельність відображає ступінь прибутковості, вигідності, і вимірюється за допомогою відносних показників, що характеризують ефективність діяльності підприємства в цілому, ступінь прибутковості різних напрямків діяльності, у тому числі виробничої, інвестиційної, комерційної, а також вигідність виробничого процесу на окремі види продукції [56, с. 285].

Рівень рентабельності операційної діяльності визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до величини операційних витрат і характеризує прибутковість цієї діяльності, а саме: скільки прибутку припадає на 1 грн понесених витрат, тобто інформує про вигідність для підприємства виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, продажу товарів.

Категорія «рентабельність» розуміється однозначно як ефективність роботи підприємства, прибутковість різних напрямів діяльності (виробничої, підприємницької, інвестиційної), окупність витрат тощо. Нормативного значення для показників рентабельності не існує, але є правило: чим вищим є значення коефіцієнту, тим ефективнішою вважається діяльність підприємства.

Рентабельність – це відносний економічний показник, що характеризує ефективність виробництва та розраховується як відношення прибутку до витрат, тобто є нормою прибутку. Показники рентабельності – це основні показники, які характеризують фінансові результати й ефективність діяльності підприємства. Вони визначають прибутковість підприємства з різних позицій і формуються у групи відповідно до інтересів всіх учасників фінансово-економічного процесу та ринкового обміну [2, с. 158].

Основним джерелом інформації стосовно до оцінки рентабельності роботи суб'єктів виробництва є форми 1 та 2 фінансової звітності підприємства. Формі 2 «Звіт про фінансові результати» міститься інформування (чого) стосовно до

чистого прибутку підприємства та витрат (за видами діяльності та елементами), які були здійсненні для отримання доходу та відповідного прибутку. Форма 1 «Баланс» містить відомості (чого) стосовно до ресурсів підприємства, які використовуються для отримання доходу та прибутку. взаємовідношення прибутку з витратами та ресурсами характеризує ефективність їх використання, іншими словами конкретно рентабельність [2, с. 158].

Завданнями аналізу рентабельності підприємства є:

1. оцінювання виконання визначених параметрів (плану, прогнозу тощо);
2. аналіз динаміки показників;
3. визначення факторів зміни їх рівня;
4. пошук резервів підвищення рентабельності;
5. розробка заходів для використання виявлених резервів.

Показники рентабельності є важливими характеристиками факторного середовища створення прибутку підприємств. З цієї причини вони є обов'язковими елементами порівняльного аналізу та оцінки фінансового стану.

Для аналізу стану підприємства використовують доволі багато показників рентабельності, уся сукупність яких представлена основними групами, що розрізняються за факторами, з якими співвідноситься прибуток (вартість майна, величина джерел формування майна, продукції, робіт послуг, виручка від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг).

Усталеними є декілька підходів до розрахунку рентабельності: Залежно від того, з чим порівнюється показники прибутку, виділяють наступні групи показників рентабельності:

1. *Витратний* – вказує, скільки прибутку припадає на 1 грн собівартості реалізованої продукції; характеризує прибутковість виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг або продажу товарів, визначається за формулою:

$$P = \Pi \div C \times 100\% \quad 1.1$$

де P – рівень рентабельності;

Π – прибуток від реалізації;

C – собівартість продукції [38, с. 188].

2. *Прибутковість продажів* – вказує на питому вагу прибутку в загальній сумі грошової виручки від реалізації продукції, визначається за формулою:

$$P = \Pi \div D \times 100\% \quad 1.2$$

де P – рівень рентабельності;

Π – прибуток від реалізації;

D – дохід від реалізації продукції.

3. *Ресурсний* – показує, який обсяг прибутку припадає на одну гривню інвестованого капіталу або його складових, визначається за формулою:

$$P = \Pi \div K \times 100\% \quad 1.3$$

де P – рівень рентабельності;

Π – прибуток від реалізації;

K – капітал.

Показники рентабельності відображають рівень досягнення цілей підприємств і характеризують, з одного боку, віддачу від вкладених коштів, а з іншого – ефективність менеджменту. Зазначено, що за наявності від'ємного фінансового результату (збитку) розраховані коефіцієнти рентабельності стають фактично марними, через те вислів «негативна рентабельність» є достатньо умовним.

Сама методика визначення прибутку за наростаючим підсумком істотно відрізняється від методики визначення вартості майна. Тому при стабільно прибутковій операційній діяльності без змін активів рентабельність за даними квартальної та річної звітності буде значно відрізнятися, в той час, як відношення прибутку до витрат, які теж визначаються наростаючим підсумком, залишиться незмінним [Черненко].

Важливо й те, що, оскільки будь-який коефіцієнт рентабельності є відносною величиною, вираженою у відсотках і демонструючи частку, для проведення аналізу доведеться здійснити його порівняння з певною базовою величиною. У цьому підході криються проблеми, пов'язані з використанням середніх величин за досліджуваний етап (дані беруться з активу та пасиву бухгалтерського балансу і середнє розуміння визначається для показників на

початок і кінець календарного року, рідше – як середнє хронологічне по кварталах).

Внаслідок існування широкого спектру застосовуваних підприємством ресурсів та різноманіття видів прибутку, економічна наука напрацювала значну чисельність індикаторів рентабельності. Спільно з тим, з метою уникнення методологічних помилок при формуванні набору таких індикаторів, чим грішать окремі дослідники, треба сформулювати розпорядок розрахунку показників рентабельності, до яких, на нашу думку, належать такі:

1. У чисельнику формули показника рентабельності має стояти лише прибуток у всьому його різноманітті видів, без додавання до нього сум амортизаційних відрахувань, чистого приросту довгострокових зобов'язань або інших фінансових параметрів. У протилежному випадку назва такого індикатора не повинна містити слово «рентабельність»;

2. Об'єм застосованих ресурсів (здійснених витрат) у знаменнику має існувати виражений тільки у грошових одиницях, а не у натуральних чи умовно-натуральних;

3. Вживання у назві показника словосполучення «чиста рентабельність»;

4. Однозначно має передбачати застосування у чисельнику формули обсягу оподаткованого (чистого) фінансового результату.

З огляду на запропонований перелік, правила обрахунку та враховуючи накопичені результати наукових дослідження, розрахунок показників рентабельності має відбуватися згідно наступних формул.

1. Рентабельність активів:

$$P_A = \frac{П_{ДО}}{A_{CP}} \times 100\% \quad 1.4$$

де $П_{ДО}$ – обсяг прибутку до оподаткування;

A_{CP} – середньорічний обсяг активів [11, с. 31].

2. Чиста рентабельність власного капіталу:

$$P_{ВЛК} = \frac{П_Ч}{ВЛК_{CP}} \times 100\% \quad 1.5$$

де $П_Ч$ – обсяг чистого прибутку;

$Вл_{\text{СР}}$ – середньорічна величина власного капіталу.

3. Рентабельність інвестованого капіталу:

$$P_{\text{ИК}} = \frac{\Pi_{\text{ДО}}}{\text{ИК}_{\text{СР}}} \times 100\% \quad 1.6$$

де $\text{ИК}_{\text{СР}}$ – середньорічний обсяг інвестованого капіталу, як суми власного капіталу та довгострокових зобов'язань.

4. Рентабельність витрат:

$$P_{\text{ПР}} = \frac{\Pi_{\text{ДО}}}{В_{\text{С}}} \times 100\% \quad 1.7$$

де $В_{\text{С}}$ – сукупна сума витрат підприємства за період.

5. Рентабельність продукції:

$$P_{\text{ПР}} = \frac{\Pi_{\text{ОсД}}}{В_{\text{ВРП}}} \times 100\% \quad 1.8$$

де $\Pi_{\text{ОсД}}$ – фінансовий результат від основної діяльності;

$В_{\text{ВРП}}$ – сукупні витрати на виробництво і реалізацію продукції, як сума собівартості реалізованої продукції, адміністративних витрат та витрат на збут.

6. Рентабельність продажу:

$$P_{\text{ПРО}} = \frac{\Pi_{\text{ОсД}}}{В_{\text{Ч}}} \times 100\% \quad 1.9$$

де $В_{\text{Ч}}$ – обсяг чистої виручки від реалізації продукції (виконання робіт, надання послуг).

7. Рентабельність іншої операційної діяльності:

$$P_{\text{ІОД}} = \frac{\Pi_{\text{ІОД}}}{\text{ІОВ}} \times 100\% \quad 1.10$$

де $\Pi_{\text{ІОД}}$ – фінансовий результат від іншої операційної діяльності;

ІОВ – інші операційні витрати.

8. Рентабельність виробничих фондів:

$$P_{\text{ВФ}} = \frac{\Pi_{\text{ОсД}}}{\text{ФВ}_{\text{СР}}} \times 100\% \quad 1.11$$

де $\text{ФВ}_{\text{СР}}$ – середньорічний обсяг виробничих фондів підприємства. До виробничих фондів належать основні засоби, запаси та витрати майбутніх періодів.

9. Рентабельність персоналу:

$$P_{\text{ПЕРС}} = \frac{П_{\text{до}}}{ЗВОП} \times 100\% \quad 1.12$$

де ЗВОП – загальні витрати підприємства на оплату праці як сума витрат на оплату праці та відрахувань на соціальні заходи.

10. Рентабельність основних засобів:

$$P_{\text{ОсЗ}} = \frac{П_{\text{до}}}{\text{ОсЗ}_{\text{ср}}} \times 100\% \quad 1.13$$

де ОсЗ_{ср} – середньорічна вартість основних засобів підприємства (середнє за рік значення).

11. Рентабельність оборотних коштів:

$$P_{\text{ОБК}} = \frac{П_{\text{до}}}{\text{ОБК}_{\text{ср}}} \times 100\% \quad 1.14$$

де ОБК_{ср} – середньорічна вартість оборотних активів підприємства (середнє за рік значення).

У практиці українських підприємств найбільш поширеним є показник рівня рентабельності, що обчислюється як співвідношення прибутку до повної собівартості реалізованої продукції. Цей показник показує, в якій мірі на кожну витрачену у господарстві гривню або іншу грошову одиницю отримано прибутку. Обчислення відносних показників рентабельності підприємств здійснюється тільки за позитивних фінансових результатів, проте такий результат є поспішним. Адже при виявленні збитків від здійснення господарських операцій важливим також для підприємства є формулювання рівня збитковості, тобто скільки збитків припадає на кожну вкладену у виробництво грошову одиницю. Рівень рентабельності або збитковості можна визначати за окремими видами продукції, по галузях та по господарству в цілому.

Отже ми можемо зробити висновок, що рентабельність – це якісний вартісний показник, що характеризує рівень віддачі витрат або міру застосування наявних ресурсів у процесі виробництва і реалізації товарів, робіт і послуг. Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. Основні показники рентабельності підприємства: рентабельність продаж, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність інвестицій, рентабельність продукції, показників рентабельності зумовлює, у свою чергу, різноманітність

методик аналізу рентабельності і, згідно з чим визначає альтернативність пошуку шляхів її підвищення. При аналізі шляхів підвищення рентабельності важливо відокремлювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів. Такі показники, як ціна продукту і ресурсу, обсяг використовуваних ресурсів та обсяг виробництва продукції, прибутку від реалізації та рентабельності (доходності) продаж, знаходяться між собою у тісному функціональному зв'язку.

1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів підприємства

У сучасних реаліях господарювання економічні відносини стають головною основою надійності та всебічно обґрунтованості управлінських рішень на всіх рівнях і в усіх суб'єктів господарювання. Сьогодні управлінські рішення повинні базуватися на точних розрахунках, глибокому та ефективному аналізі. Економічні служби сучасних підприємств сприяють поширенню застосування економіко-математичного апарату, новітніх програмних продуктів, комп'ютерної техніки, інформаційних баз даних, довідково-пошукових інформаційних систем тощо.

Саме тому жодне організаційне, технічне й технологічне рішення не повинно здійснюватися до тих пір, поки не обґрунтована його економічна доцільність. Фахівці, які займаються обґрунтуванням різноманітних управлінських рішень, потребують достовірної деталізованої бухгалтерської, статистичної та комерційної інформації щодо виробничих і фінансово-інвестиційних процесів на підприємстві.

Найважливішим джерелом інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства є фінансова звітність. Вона є першим та найважливішим офіційним документом для оцінки вартості бізнесу. якісна інформація і складена до чинних вимог законодавства звітність надає набагато більше інформації, ніж просто числову суму у підсумковому рядку. Вона формує дані, які можуть підвищити впевненість у прийнятті управлінських рішень, стати основою для

формування моделі беззбиткової підприємницької діяльності та аналізу різних сценаріїв розвитку подій у комерційному секторі економіки. Система фінансової звітності формує основу для визначення основних показників ефективності, які в майбутньому дозволять виявити і попередити певні проблеми та створити інформаційну базу для виявлення тенденцій розвитку бізнесу. Кожна форма фінансової звітності надає інформацію про різні аспекти діяльності підприємства, доповнюючи одна одну. Вони дозволяють подивитися на бізнес з різних точок зору і разом з цим формують його цілісний образ [50, с. 423].

Загальні вимоги до фінансової звітності викладені в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (далі – НП(С)БО 1), затвердженому наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73, зареєстрований у Мін'юсті 28.02.2013 р. за № 336/22868. Юридичні особи (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством, застосовують форми фінансової звітності, визначені цим наказом.

В цьому положенні прописані особливості, пов'язані з такими питаннями як:

- мета фінансових звітів;
- їх склад;
- звітний період;
- якісні характеристики та принципи, якими слід керуватися під час складання фінансових звітів;
- вимоги до розкриття інформації у фінансових звітах.

Доцільно зазначити, що теоретичні та практичні аспекти творення фінансової звітності підприємства необхідно знати не тільки працівникам бухгалтерської сфери, але і всім користувачам бухгалтерської інформації, щоб вміти її «читати» і аналізувати представлену інформацію для поліпшення діяльності організації. Обліковцеві, аналітику, керівнику, особі, що приймає управлінські рішення, вкрай доведеться володіти глибокими знаннями відповідно до суті, змісту, та взаємозв'язку складових фінансової звітності, їх ролі в

діяльності підприємства, адже від цього залежить порядок формулювання необхідних показників, їх правильне вжиття для розрахунків та відповідна тлумачення одержаних результатів.

Підходи до класифікації фінансових результатів за різними ознаками містять суперечливі моменти, навіть на законодавчому рівні, так, наприклад, у 2013 році втратив чинність П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» [32], в якому визначались основні види фінансових результатів, а у новому стандарті запропоновано інший перелік показників, який досить сильно відрізняється від того, який застосовувався (табл. 1.4).

Таблиця 1.5

Порівняння переліку показників фінансового результату, які використовуються у нормативних документів

П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» (втратив чинність) [32]	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [28]
Валовий прибуток	Валовий прибуток
Прибуток від операційної діяльності	Фінансовий результат від операційної діяльності
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	Фінансовий результат до оподаткування
Прибуток від звичайної діяльності	Прибуток від припинення діяльності після оподаткування
Чистий прибуток	Чистий фінансовий результат
	Інший сукупний дохід до оподаткування
	Інший сукупний дохід після оподаткування
	Сукупний дохід

Крім того, відповідно до НП(С)БО 1, який не передбачає відображення надзвичайних фінансових результатів з Плану рахунків виключено відповідні рахунки, але не запропоновано відповідних прийомів для відображення таких витрат і доходів у разі їх виникнення [22, с. 28].

На сьогоднішній день, нормативно-правові акти, що регламентують порядок визначення результатів діяльності підприємства, взагалі не містять класифікації фінансових результатів, що могла б бути використана для створення ефективних інформаційних облікових моделей. З проведеного дослідження, класифікація фінансових результатів, у першу чергу, необхідна для прийняття відповідних

рішень користувачами, а тому повинна мати групування за певними ознаками, які підвищують аналітичність отриманої інформації.

Визначальною формою фінансової звітності підприємства є Баланс (Звіт про фінансовий стан), який відображає активи підприємства, його зобов'язання та власний капітал на певну дату в грошовій оцінці. Важливість для здійснення аналізу фінансового стану підприємства має також є Звіт про фінансові результати (сукупний дохід), який містить інформацію про отримані доходи, здійснені витрати та фінансові результати Звіт про рух грошових коштів включає інформацію про грошові кошти підприємства в розрізі видів діяльності (операційна, інвестиційна, фінансова) за звітний період. Звіт про власний капітал складається з метою виявлення змін в складі власного капіталу підприємства за звітний період. Інформація, яка не вказана в даних звітах, але є досить важливою для розкриття фінансового стану підприємства, відображається у Примітках до фінансової звітності [46, с. 182].

Аналітична інформація відрізняється від облікової. Відомості для аналізу беруть з одного або кількох різновидів економічної інформації (планової, облікової, нормативної, прогнозної). Наприклад, для аналізу виконання планових завдань використовуються планові та облікові дані. Факторний аналіз обмежує джерела творення інформації для аналізу господарської діяльності одним різновидом даних. Тому первинне творення такої інформації залежить від низки причин, основними з яких слід вважати вид аналізу господарської діяльності, а також цілі аналізу та його завдання. інформація нагромаджується, зберігається та використовується відповідно до планів та програм аналітичної роботи на підприємстві згідно з визначеною організаційною формою. Аналітичним розрахункам властива наявність значного обсягу логічних операцій, поєднаних з арифметичними за складними алгоритмами.

Так, обліково - аналітична інформація є основою для прийняття рішень з організації, планування й регулювання господарської діяльності підприємства. Особливості облікової інформації залежать від видів обліку – оперативний, бухгалтерський, статистичний; форм бухгалтерського обліку – таблично-

автоматизована, діалогова, безпаперова; від джерел та методів формування змінної та умовно-постійної інформації, алгоритму їх машинної обробки [47, с.350].

Облікові дані відображають фактичний стан виробничо - господарської діяльності підприємства та є інформаційною моделлю виробництва. Крім відображення дійсного стану об'єкта, на облікову інформацію покладається й ретроспективна функція, що потребує тривалого зберігання цієї інформації (у вигляді форм бухгалтерської звітності). Кінцеві дані є результатом розв'язання облікових задач зі знаходження зведено - підсумкових величин за встановленими групувальними ознаками, для чого реалізуються арифметичні та логічні операції, операції сортування інформації. Якість облікової інформації залежить від використаної методології її сприйняття, систематизації та узагальнення, а також від специфічних особливостей облікових задач: розв'язності (завжди розрахунковим або логічним способами); алгоритмічності; документальності вхідних та вихідних даних; використання тих самих даних для формування різних показників; інформаційного зв'язку облікових задач; необхідності накопичення даних; регламентації термінів розв'язання задач. Сучасна облікова інформація будується на аналітичних оцінках доцільності, переваг і пріоритетів господарських операцій. Планові дані є орієнтирами для нових кон'юнктурних оцінок; звітно - статистичні дані не є простим зведенням однорідних явищ та процесів у просторі і часі тощо. Лише на основі якісної оцінки регламентованої інформації можна визначати її необхідність, а за характеристиками цієї інформації розглядати варіанти її достатності тощо [18, с.193].

Важливим моментом аналізу є досягнення зіставлення показників у динамічному ряді з врахуванням інфляційних процесів, зміни облікової політики, зміни обсягу та структури акціонерної діяльності. Коректнішим є зіставлення можливостей і наслідків впливу на фінансові результати. Це стосується насамперед виробничих, управлінських і збутових можливостей.

Напрямами використання результатів аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є розробка варіантів економічно обґрунтованих заходів,

щодо збільшення суми прибутку та підвищення рентабельності, прийняття управлінських рішень та контроль за їх виконанням.

Поняття «інформаційне забезпечення» з'явилося через розвиток автоматизованих систем управління, яке є динамічною системою одержання, оцінки, зберігання та переробки даних і створена з метою вироблення управлінських рішень. Інформаційне забезпечення можна розглядати і як процес забезпечення інформацією, і як сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі в процесі її функціонування [51, с.289].

До загальних показників якості інформаційного забезпечення слід віднести такі: стислість, чіткість формулювань, своєчасність надходження, задоволення потреби в інформації конкретних керівників, точність, правильний вибір початкових відомостей, оптимальність систематизації і безперервність збору та обробки даних. Також, важливою якісною характеристикою інформації є її вірогідність. Вірогідною вважають інформацію, яка не перевищує припустимий рівень перекручення дійсного явища або процесу і відображує те, що вона повинна відображати. На вірогідність інформації, яка надходить, впливають інформаційні бар'єри, тобто перешкоди, що заважають збереженню кількості й якості інформації та призводять до її обмежень. Крім того, якість інформаційного забезпечення – один з найважливіших параметрів для споживача інформації – визначається наступними характеристиками:

- репрезентативність – правильність відбору інформації з метою адекватного відображення джерела інформації;
- змістовність – семантична ємність інформації;
- достатність (повнота) – мінімальний, але достатній склад даних для досягнення цілей, які переслідує споживач інформації. Ця характеристика схожа на репрезентативність, однак різниця полягає в тому, що в цьому випадку враховується мінімальний склад інформації, який не заважає ухваленню рішення;
- доступність – простота (або можливість) виконання процедур отримання і перетворення інформації. Ця характеристика застосовується тільки для відкритої

інформації. Для забезпечення доступності паперових носіїв інформації використовуються різні засоби оргтехніки щодо їх зберігання. З метою полегшення їх обробки використовуються засоби обчислювальної техніки;

- актуальність – залежить від динаміки зміни характеристик інформації і визначається збереженням цінності інформації для користувача в момент її використання;

- своєчасність – надходження не пізніше заздалегідь призначеного терміну;

- точність – ступінь близькості інформації до реального стану джерела інформації;

- достовірність – властивість інформації відображати джерело інформації з необхідною точністю. Ця характеристика вторинна щодо точності;

- стійкість – здатність інформації реагувати на зміни вихідних даних без порушення необхідної точності.

Інформацію, яка використовується для аналізу фінансових результатів підприємств, за доступністю можна поділити на відкриту та закриту (таємну). Інформація, яка міститься в бухгалтерській та статистичній звітності, виходить за межі підприємства, а отже є відкритою [48, с.198].

Сучасний підхід до аналізу господарської діяльності підприємства ґрунтується, безсумнівно, на якості інформаційного забезпечення, від якої, в свою чергу, залежить прийняття ефективних управлінських рішень. При визначенні обсягу, структури і якості інформаційно-аналітичного забезпечення слід орієнтуватись саме на якісні характеристики облікових, планових, нормативно-довідкових, звітно-статистичних та інших видів інформації.

Отже ми можемо зробити висновок, що для проведення якісного фінансового аналізу, потрібно використовувати дані які нам надає підприємство у своїй фінансовій звітності яка складається за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Для проведення аналізу використовуються дві форми звітності. Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» наведена в додатку 1 до НП(С)БО 1. У Балансі підприємства відображають інформацію про активи, зобов'язання і власний капітал на звітну дату. Тобто Баланс показує фінансовий

стан підприємства на кінець останнього дня звітного періоду. Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)» за формою № 2 наводять інформацію про доходи, витрати, прибутки та збитки, а також про сукупний дохід підприємства за звітний період. Саме завдяки цим документам ми можемо провести якісний фінансовий аналіз.

Висновки до розділу 1

Проаналізувавши теоретичні основи аналізу фінансових результатів підприємства, ми дійшли наступних висновків:

1. Єдиного поняття «фінансові результати» немає, багато науковців трактують його по різному це ми можемо побачити в табл. 1.1. Але з проведеного нами аналізу ми можемо трактувати це поняття таким чином. Фінансові результати – це збільшення (або зменшення) вартості власного капіталу, сформованого під час господарської діяльності підприємства за звітний період. Основним фінансовим результатом бізнесу є прибуток, а збільшення прибутку означає збільшення фінансових ресурсів і підвищення фінансових показників. Фінансові результати мають свої класифікаційні ознаки. До класифікаційних ознак відносяться: за періодом формування, за відповідністю, в залежності від змісту, за групами доходів, за джерелами формування, за способом використання, за характером використання, за рівнем формування, відповідно до видів діяльності, за методикою розрахунку прибутку бідьш детально ми розглянули класифікаційні ознаки на рис. 1.1. Отже ми можемо зробити висновок, що фінансові результати це доволі складний та важливий показник на який впливає багато факторів та від якого залежить майбутнє підприємства.

2. Сучасна економічна практика виділяє велику кількість методів аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Вони необхідні для визначення ефективності функціонування підприємства. Нині виділяють багато різних методів, які можуть бути використані для аналізу фінансових результатів

діяльності підприємства. Загалом усі методи можуть бути поділені на три групи: методи коефіцієнтів, рейтингові методи та математично-статистичні методи. Найбільш поширеними та адаптованими до умов функціонування вітчизняних підприємств є коефіцієнтні методи. Саме завдяки коефіцієнтному методу ми можемо оцінити фінансову стійкість, оцінити ресурсний потенціал (зобов'язання) підприємства, його використання в активах, особистих інвестиціях, кредитних портфелях, логістиці. Але кожен із методів аналізу фінансових результатів підприємства має свої як переваги, так і недоліки. Тому для отримання більш точного результату варто використовувати одночасно декілька методів, але обов'язково по рівній кількості методів з кожної із груп.

3. Рентабельність – це якісний вартісний показник, що характеризує рівень віддачі витрат або міру застосування наявних ресурсів у процесі виробництва і реалізації товарів, робіт і послуг. Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. Основні показники рентабельності підприємства: рентабельність продаж, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність інвестицій, рентабельність продукції, показників рентабельності зумовлює, у свою чергу, різноманітність методик аналізу рентабельності і, згідно з чим визначає альтернативність пошуку шляхів її підвищення. При аналізі шляхів підвищення рентабельності важливо відокремлювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів. Такі показники, як ціна продукту і ресурсу, обсяг використовуваних ресурсів та обсяг виробництва продукції, прибутку від реалізації та рентабельності (доходності) продаж, знаходяться між собою у тісному функціональному зв'язку.

4. Для проведення якісного фінансового аналізу, потрібно використовувати дані які нам надає підприємство у своїй фінансовій звітності яка складається за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Для проведення аналізу використовуються дві форми звітності. Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» наведена в додатку 1 до НП(С)БО 1. У Балансі підприємства відображають інформацію про активи, зобов'язання і власний

капітал на звітну дату. Тобто Баланс показує фінансовий стан підприємства на кінець останнього дня звітного періоду. Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)» за формою № 2 наводять інформацію про доходи, витрати, прибутки та збитки, а також про сукупний дохід підприємства за звітний період. Саме завдяки цим документам ми можемо провести якісний фінансовий аналіз.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ВІВАД 09»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ВІВАД 09»

ТОВ «ВІВАД 09» утворилося 01.10.2007 року. З 29.04.2011 року на вимогу законодавства було прийнято рішення про зміну статусу товариства з ВАТ ТОВ «ВІВАД 09» на ПАТ ТОВ «ВІВАД 09» та 21 вересня 2009 року було зареєстровано статут в новій редакції «Товариство з обмеженою відповідальністю ВІВАД 09». Протягом звітного періоду злиття, поділу, приєднання, перетворення виділення не було.

ТОВ «ВІВАД 09» є одним з найбільших підприємств з виготовлення продукції з дубової сировини в Україні.

Одним з головних напрямків і кінцевим продуктом перероблення дуба є виготовлення дубової ламелі (пиляний шпон) а також мозаїчного та індустриального паркету та дубових пілетів. Ламель дубова (пиляний шпон) – тонкі листи деревини, які використовуються як верхній шар при виготовленні багатошарової підлогової дошки. Сорткування ламелі здійснюється відповідно до опису якісних характеристик замовника. Дубова пелета - це один з різновидів палива. Виготовляються такі пелети із чистого дуба.

Деревообробна промисловість є одною з найважливіших галузей лісового комплексу. Підприємства, що займаються деревообробною промисловістю, головним чином виготовляють товари народного споживання. Втім велика частина продукції деревообробної промисловості використовується в народному господарстві як предмети та знаряддя праці. Готову продукцію деревообробної промисловості застосовують в багатьох галузях будівельна індустрія, транспорт, сільське господарювання, майже всі галузі промисловості.

Запровадження інноваційних технологій та обладнання, високопрофесійні фахівці, висококваліфікований і досвідчений персонал гарантують максимальну ефективності виробництва та найвищу якість випущеної продукції, що

підтверджується стабільно зростаючим інтересом на продукції, що виготовляється на ринки Європи.

Процес виробництва ТОВ «ВІВАД 09» організований таким чином, що є практично безвідходним.

Супутньою продукцією підприємства є виготовлення паливних, екологічно чистих деревних брикетів, кінцевий цикл перероблювання відходів від деревообробки і виробництва паркету.

Застосування у виробництві відходів від виробництва основного виду продукції (паркет), а саме виробництво паливних дубових брикетів було розпочато на підприємстві ТОВ «ВІВАД 09» на початку літа 2015 року. Доцільність прийнятого рішення виготовлення дубових брикетів було прийнято, після зростаючого попиту споживчого ринку на альтернативне паливо, як один з основних конкурентів газу і вугілля, а також наявність великої кількості власної сировини, що надає можливість підприємству вийти на повну потужність виробництва і забезпечити головне виробництво від відхідних матеріалів. Політика нашої держави надає максимальну підтримку та мотивує підприємства які виготовляють біопаливо, в т.ч. і надала інвестиційні кошти для розвитку нового продукту для нашого виробництва нового виду продукції - паливні дубові брикети. Саме тому, найбільша частина суми капіталовкладень для максимального обсягу виробництва паливних дубових брикетів та гарантування високої якості наведеної продукції відповідно до стандартів європейських країн та прискіпливості європейських споживачів досягла свого піка саме у 2019 та початок 2020 р.

Інноваційна діяльність ТОВ «ВІВАД 09» в 2019 році це:

- диверсифікація виробництва – пиляна та дубова ламель, індустріальний і мозаїчний паркет, паливні дубові брикети;
- модернізація технологічних процесів (нове обладнання) – виробнича лінія по виготовленню паливних дубових брикетів та паливних дубових піллет.

Будування та введення експлуатацію збудованого цеху з виготовлення альтернативного палива, а саме дубових брикетів і піллет дало можливість

підприємству збільшити виробничу потужність з виготовлення брикетів майже у 2 рази, а саме 1500 т на місяць (18 тис. т в рік), цех з виготовлення дубових паливних піллет планується до запуску в експлуатацію незабаром і становитиме до 1300 т піллет в місяць (15,6 тис. т в рік).

Програма інвестування, дає велику рухому силу для розвитку власного виробництва, впровадження нових видів продукції дає можливості для підприємства створити нові робочі місця – збільшення чисельності співробітників з 91 чол. у 2019р до майже 208 чол. у 2021 році.

У січні 2019 року ТОВ «ВІВАД 09» прийняло запрошення на участь у міжнародній виставці підлогового покриття «Домотекс 2019», яка відбувалася в Німеччині у місті Ганновер.

Підприємство уже неодноразово брала участь у даній виставці, та багатьох європейських виставках. Близько 40 000 представників, з більше ніж 87 країн світу, були присутні на цій виставці у 2019 році. На цій виставці брали участь компанії які виготовляють свою продукцію в таких країнах як: Австрія, Англія, Бельгія, Німеччина, Швеція, Швейцарія, Китай, Туреччина, Латвія, Греція, Італія, Іспанія, Норвегія та інші.

ТОВ «ВІВАД 09» – єдине підприємство, яка представляла Україну та країни ближнього зарубіжжя на даній виставці у місті Ганновер. Учасники виставки мали змогу представити на огляд свою продукцію, мали змогу поспілкуватися з своїми партнерами у сфері виготовлення підлогового покриття, мали можливість здійснити обмін технологіями виробництва, а також знайти нових потенційних клієнтів.

Керівництво ТОВ «ВІВАД 09», було запрошене своїми партнерами по цій сфері з Німеччини, відвідали ще одну відому на весь світ виставку «Бау», яка відбувалася на території Німеччина, в м. Мюнхен яка дали можливість відкрити для себе нові можливості в сфері підлогового покриття.

На даний час ТОВ «ВІВАД 09» є головним лідером в українському виробництві Індустріального та Мозаїчного паркету, а також займає високу

позицію серед потужних компаній в Європі по виготовлені ламелі, 2-3-4-полосного верхнього шару інженерної дошки.

ТОВ «ВІВАД 09» також є абсолютним лідером у виробництві паливних брикетів в Україні, експортується до більш ніж 15 країн Європи та поставляється на внутрішній ринок.

Підтвердження вдалого візиту до Німеччини є той факт, що компанія ТОВ «ВІВАД 09» відома на європейських ринках через високу якість продукції яку вони виготовляють.

Підприємство складається з двох регіонів. Головне підприємство розташоване в с. Врублівка, площею 3,69 га, а відповідальне підприємство знаходиться в смт. Романів, площею 1,92 га, розташований в 26 км від головного підприємства. На головному підприємстві 10 складів та 1 сушарка для деревини. Представництво не має дочірніх підприємств, філій та інших відокремлених структурованих відділень. Організаційна структура компанії не змінилася з минулого року.

Протягом звітної періоду підприємство експортувало. Основними замовниками компанії є деревообробні підприємства, які надають послуги з приймання, зберігання, сушіння, очищення деревини та інші. Основними замовниками підприємства у звітному році є Аграрний фонд, ТОВ «АСТІ», ПП «СЕРНА», ВАТ «Коровинецьке». Ринок деревообробних матеріалів – Житомирська обл. У попередні роки лісозаготівельна галузь занепала – потяг до заготівлі деревини ослаб. Основним ризиком для підприємства є ризик неотримання коштів на готову продукцію, сировину, зміни цін на енергоносії. Основними заходами, які вживають емітенти для зменшення неотриманих коштів за готову продукцію, є - компанія працює з платоспроможними клієнтами та збирає авансові платежі за готову продукцію. Основними заходами для захисту їх діяльності є - своєчасне забезпечення покупців якісною продукцією, розширення виробництва - розробка нових продуктів, розширення виробничого процесу, залучення нових технологій, розширення ринку, реклама та демонстрація продукції. виробляється компанією. Спосіб продажу компанії – це укладання

договору і компанія працює з бізнесом за безготівковим, готівковим способом. Канали збуту – підприємства та населення Житомирської області. Джерело сировини є доступним і повністю українським, динаміка цін на сировину Ціни на сировину ростуть. Перспективними планами емітента є збереження та збільшення виробництва, підвищення якості продукції, розширення ринку. Кількість постачальників за основними видами сировини та матеріалів, що займають 10% в загальному об'ємі постачання–3. Використовується 100% виробничих потужностей обладнання. Утримання активів здійснюється у оптимізований спосіб, а адреса розташування основних засобів наступна: Житомирська обл. Романіфський р-н, смт Романів, вул. Заводська, 1

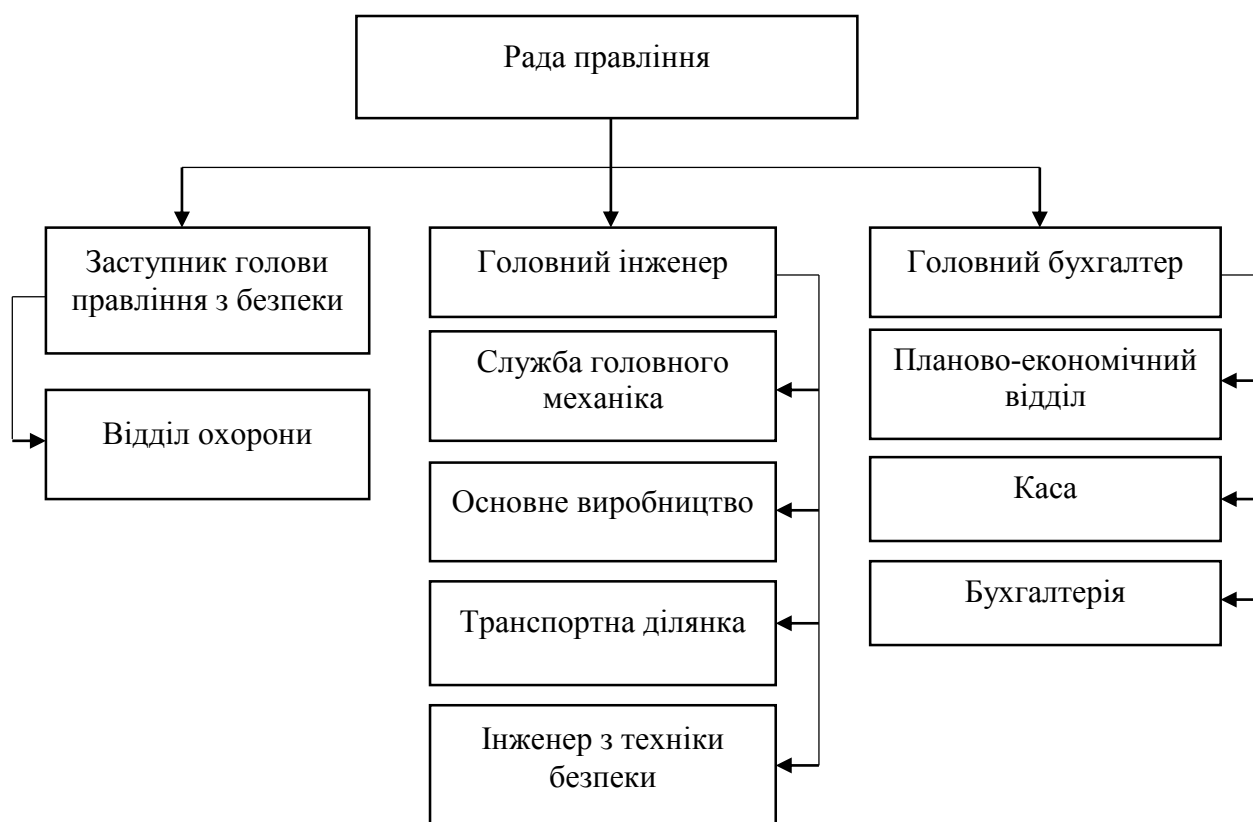

Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «BIVAD 09»

На рис. 2.1 продемонстровано, що Рада правління являється найвищим та найголовнішим органом управління підприємством, оскільки, вона вся складається із засновників досліджуваного підприємства. Окремою структурною організацією на підприємстві є відділ охорони. Підприємство має інженерну

службу, оскільки технологія виробництва вимагає спеціального обладнання, інженери з техніки безпеки обслуговують персонал, а служби головного механіка проводять технічне обслуговування та вчасно виявляють несправності. Служби відділу планової економіки та головного бухгалтера безпосередньо займаються економічними, фінансовими та бухгалтерськими питаннями підприємства.

Таблиця 2.1

Загальна характеристика ТОВ «ВІВАД 09»

Повне найменування юридичної особи	Товариство з обмеженою відповідальністю ВІВАД 09
Статус юридичної особи	Не перебуває в процесі припинення
Код ЄДРПОУ	36311007
Дата реєстрації	21.09.2009
Уповноважені особи	Ходак І.Є. Флуд В.В.
Розмір статутного капіталу	110000
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	Недержавна власність
Види діяльності	16.10 Лісопильне та стругальне виробництво
Місцезнаходження юридичної особи	Україна, 13001, Житомирська обл., Романівський р-н, селище міського типу Романів, ВУЛИЦЯ ЗАВОДСЬКА, будинок 26
Телефон	0674119239

Сьогодні безпосереднє управління компанією здійснюють генеральний директор та фінансовий менеджер. Наявність такої кількості вищих менеджерів, очевидно спрощує управління величезною системою, як-от ТОВ «ВІВАД 09», оскільки невелика група людей розподіляє всі управлінські обов'язки та уникає бюрократії. Оскільки наше підприємство є товариством з обмеженою відповідальністю, варто згадати його засновника.

Таблиця 2.2

Характеристика засновників ТОВ «ВІВАД 09» за статутним капіталом

Засновники підприємства	Статутний капітал	
	сума, тис. грн	питома вага, %
Фізичні особи:		
Ходак І.Є.	62	56
Флуд В.В.	48	44
Кількість акціонерів - фізичних осіб станом на 31.12.2016 року становить	2	X
Разом	2	100

Враховуючи фактичну господарську діяльність підприємства, можна сказати, що підприємство в основному займається виробництвом деревообробної промисловості. Розглянемо асортимент продукції в таблиці нижче.

Таблиця 2.3

Характеристика об'єктів господарської діяльності ТОВ «ВІВАД 09», тис. грн

Види об'єктів діяльності	Роки			Відхилення 2021 р. до 2019 р.	
	2019	2020	2021	+, -	%
Організація приймання деревообробних матеріалів	18	45	55	37	в 2 р.б
Зберігання і відпуск деревообробних матеріалів	350	880	1700	1350	в 3 р.б
Надання послуг по сушці і очистці дерева	89	49	62	-27	-30
Оптова торгівля деревообробними матеріалами	95	135	245	150	в 1,5 р.б
Експорт готової продукції	49	105	86	37	76

З даних табл. 2.3 можна зробити висновок, що підприємство має широкий спектр робіт і послуг. Всі роботи, послуги, виробництво здійснюються в одному районі, тому що ТОВ «ВІВАД 09» не має дочірніх підприємств, філій тощо.

Ми можете отримати точне уявлення про компанію, розглянувши основних постачальників сировини та покупців продукції.

Таблиця 2.4

Характеристика постачальників ТОВ «ВІВАД 09»

Постачальники	Роки				Відхилення 2021 р. до 2019 р.		
	2019		2021		+/-	%	п.с.
	тис. грн	%	тис. грн	%			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Боманс - Київ	950	85	1400	88	450	47	3
1	2	3	4	5	6	7	8
2. Житомирліс	105	9	110	7	5	5	-2
3. Собес Україна	69	6	82	5	13	19	-1
Разом	1124	100,0	1592	100,0	468	42	0

Як видно з даних табл. 2.4. основними постачальниками підприємства є різні суб'єкти господарювання з усієї України. Це пояснюється тим, що, як зазначалося вище, ТОВ «ВІВАД 09» є сильним експортером продукції та має налагоджені канали зв'язку по всій Україні.

Таблиця 2.5.

Характеристика покупців ТОВ «ВІВАД 09»

Покупці	Роки				Відхилення 2021 р. від 2019 р.		
	2019		2021		+/-	%	п. с
	тис. грн	%	тис. грн	%			
1. ТОВ «Коростишівська паперова фабрика»	982	49	1642	53	660	67	4
2. ПП «СЕРНА»	662	33	956	31	294	44	-2
3. ТОВ «Коровинецьке»	349	18	529	16	180	52	-2
Разом	1993	100,0	3127	100,0	1134	57	X

Досліджуючи постачальників та покупців ТОВ «ВІВАД 09» можна зробити висновок, що станом на 2021 рік обсяг економічних відносин з покупцями та постачальниками не змінився суттєво порівняно з 2019 роком, а частка підприємств у загальній структурі незначно. Про це свідчить за рахунок збільшення покупців і постачальників. Позитивним у цьому випадку є те, що підприємство має постійного партнера із регулярними зобов'язаннями, що створює сприятливі умови для запровадження господарської діяльності товариством з обмеженою відповідальністю «ВІВАД 09».

2.2. Аналіз фінансової діяльності ТОВ «ВІВАД 09»

У сучасних економічних умовах проблема діагностики господарсько-фінансової діяльності набуває особливої актуальності для всіх ланок економічної системи. Адже без точної оцінки та аналізу фінансово-господарської діяльності бізнесу неможливо визначити ефективні шляхи його подальшого розвитку. Менеджерам бізнесу та їх акціонерам, керівникам банківських установ, фінансових служб, регіональних органів влади, фіскальних органів тощо важливо розуміти стан підприємницької діяльності.

Сьогодні в економічній літературі є багато показників для поглибленого аналізу та швидкого аналізу фінансового стану фірми на основі абсолютного та

відносного порівняння (економічний, фінансовий та бізнес-діагностика, діагностика банкрутства, експрес-діагностика, фундаментальна діагностика). Тому на практиці перед корпоративними фінансовими аналітиками постає важке завдання вибору методу, який би об'єктивно відображав господарську діяльність підприємства для оцінки фінансового стану підприємства.

Діагностика – це процес прийняття рішення про те, чи продовжувати досліджуваний суб'єкт працювати, шляхом виявлення та виявлення проблем.

В економічній термінології слово «аналіз» переважно використовується як синонім дослідження, вивчення факторів, що впливають на підприємницьку діяльність. Під діагностикою слід розуміти процес оцінки (на основі комплексу методів) стану об'єкта, суб'єкта, явища чи процесу управління, що дозволяє виявити слабкі сторони та «вузькі місця». Таким чином, аналіз фінансової діяльності – це процес виявлення та визначення негативних (кризових) явищ у підприємницькій діяльності на основі спостережуваних локальних змін, встановлених залежностей і особливо яскравих явищ у поточній підприємницькій діяльності.

Основними завданнями економічного аналізу є систематична оцінка ефективності господарської діяльності за декілька періодів, виявлення факторів, які позитивно чи негативно впливають на неї, а також визначення фактичної фінансової стійкості підприємства в цілому або в різних аспектах діяльності підприємства. платоспроможність.

Метою фінансового аналізу є аналіз предмета дослідження та висловлення думки щодо його стану на дату завершення цього дослідження та в майбутньому. На основі аналізу даних, цілі досягнуті, можна буде сформулювати правильну та ефективну економічну (політичну, соціальну) політику, стратегію та тактику.

Тому завдання фінансового аналізу полягає у визначенні заходів, спрямованих на покращення роботи всіх компонентів системи, а також шляхів реалізації цих заходів. Неможливо керувати на будь-якому економічному та управлінському рівні без чіткого розуміння його ситуації. Завдання аналізу тісно пов'язане з двома іншими завданнями - прогнозуванням і аналізом походження.

У зв'язку зі зміною загальних методів управління розвиток наукового методу визначив поняття «Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства» та розширив його використання в управлінні, тепер відображаючи консультаційні, аналітичні, інформаційні та антикризові концепції. Діагностика фінансово-господарської діяльності підприємства визначається як систематично здійснений процес, покликаний описати його стан і перспективи, виявити проблеми та виявити їх причини, оцінити ефективність управління та надати інформацію на основі стратегічних управлінських рішень. Вивчення взаємозв'язку між компонентами концепцій корпоративного фінансового менеджменту та базових елементів системи діагностики, демонстрація її позитивної ролі у забезпеченні виконання загальних і специфічних функцій управління.

Фінансово-економічне становище підприємства (організації) характеризується його прибутковістю та оборотністю капіталу, фінансовою стійкістю та динамікою структури джерел фінансування, здатністю обслуговувати борг.

В сучасних умовах ведення бізнесу правильна оцінка фінансових результатів і фінансово-економічного стану підприємства (організації) має вирішальне значення для його керівництва та власників, а також для інвесторів, партнерів, кредиторів, державних органів. Фінансово-економічне становище підприємства цікавить його конкурентів, але з іншого боку воно є негативним, вони зацікавлені в підриві позицій конкурента на ринку.

Оцінка фінансово-економічного стану підприємства потребує відповідного сховища інформації. Це може бути остаточним консолідованим документом для звіту про фінансові результати та балансу, що пояснює склад бізнес-активів та джерело їх формування на певну дату (кінець кварталу, рік).

Успішна реалізація стратегії розвитку компанії передбачає не тільки здійснення ефективної, але й ефективної господарської діяльності. Щоб бути успішним у довгостроковій перспективі, виживати та досягати цілей, діяльність компанії має бути як ефективною, так і ефективною. На думку П. Друкера, ефективність є результатом виконання правильних речей. Ефективність є

результатом того, що ці самі речі створені правильно. І перше, і друге однаково важливі. [24. с. 88].

Обов'язковою умовою ефективного та раціонального управління підприємством є проблема обмеженості ресурсів, з одного боку, і бажання постійно підвищувати результати своєї діяльності – з іншого.

Дослідимо ефективність господарської діяльності ТОВ «ВІВАД 09» (табл. 2.6.).

Таблиця 2.6

Показники ефективності господарської діяльності ТОВ «ВІВАД 09»

№ з/п	Показники	Роки			Відхилення 2021 р. до 2019 р.	
		2019	2020	2021	+/-	%
1	2	3	4	5	6	7
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	55809	96548	105062	49253	88,3
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	46545	88914	98266	51721	В 1,1 р. б.
3	Чистий прибуток (збиток), тис. грн	3522	3796	4296	774	22
4	Середньорічна вартість:					
	основних засобів, тис. грн	6799	11152	21264,5	14465,5	В 2,1 р. б.
	оборотних активів, тис. грн	14141	36284	56873	42732	В 3 р. б.
5	Середньооблікова чисельність персоналу, осіб	91	126	208	117	В 1,2 р. б.
6	Продуктивність праці, тис. грн/на чол.	511,48	705,67	472,43	-39,05	-7,63
7	Фондовіддача, тис. грн/тис. грн	8,21	8,66	4,94	-3,27	-39,83
1	2	3	4	5	6	7
8	Фондомісткість, тис. грн	0,12	0,12	0,2	0,08	66,67
9	Фондоозброєність, тис. грн/чол.	74,71	88,51	102,23	27,52	36,84
10	Коефіцієнт обороту оборотних активів, об. в рік	3,95	2,66	1,85	-2,1	-53,16
11	Валова рентабельність, %	23,54	12,86	7,93	-15,61	-
12	Рентабельність операційної діяльності, %	4,47	1,68	2,75	-1,72	-
13	Рентабельність господарської діяльності, %	3,55	1,07	2,12	-1,43	-

Аналіз основних економічних показників господарської діяльності ТОВ «ВІВАД-09» у табл. 2.6 показує, що чистий прибуток (загальна вартість продукції) підприємства у 2021 році порівняно з 2019 роком зріс на 88,3 %. У 2021 році валовий прибуток компанії зріс на 2170 тис. грн. На цей результат суттєво вплинуло зростання собівартості реалізованої продукції (інфляція,

зростання собівартості та матеріальних витрат) порівняно з 2019 роком. У 2021 році операційний збиток компанії склав 663 тис. грн, що було викликано збільшенням постійних витрат підприємства. Сума чистого прибутку в 2021 році збільшився на 774 тис. грн порівняно з 2019 роком.

За звітний період рентабельність господарської діяльності мала значну тенденцію до зниження. У 2021 році відповідні показники знизилися на -1,43 процентного пункту порівняно з 2019 роком, а ефективність господарської діяльності науково-дослідних підприємств була нестабільною, що відбилося на зниженні таких показників, як валовий прибуток та рентабельність операційної діяльності. Рентабельність операційної діяльності знизилася на -1,72 процентного пункту, що є дуже негативним явищем, оскільки зниження рентабельності свідчить про те, що наша операційна діяльність погіршувалася щороку протягом аналізованого періоду.

Порівняно з 2019 роком середньорічна вартість основних засобів та оборотних активів у 2021 році зросла відповідно у 2,1 та 3 рази. Така тенденція зумовлена зростанням штату компанії та збільшенням виробничих потужностей. Адже, щоб повністю задовольнити потреби продукції компанії, довелося збільшити кількість обладнання, необхідного для роботи, як адміністративного, так і складського, про що йтиметься далі. Середньооблікова чисельність працівників у 2021 році також зросла в 1,2 рази порівняно з 2019 роком. Причинами, як зазначалося вище, є інвестиційна політика, самостійне виробництво та розробка, розробка нових продуктів. Проте продуктивність праці впала на 28%, що, на нашу думку, є соціальним, оскільки керівництво прагне мінімізувати витрати, а заробітна плата працівників зростала дуже повільно.

Рентабельність активів знизилася на 33 %, явище негативне для компанії, оскільки рентабельність активів показує, скільки гривень отримає підприємство від 1 грн чистого доходу. Інвестиції в основний капітал, ця тенденція є досить несприятливою для підприємства, оскільки вартість наших основних засобів значно зросла, виходить, що підприємство починає більше вкладати в продукт,

збільшувати обсяги, зменшувати дохід, якщо така тенденція має місце., майбутня компанія може опинитися в невігідному становищі і зазнати збитків.

Розглянемо майновий стан ТОВ «ВІВАД 09» (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Показники майнового стану ТОВ «ВІВАД 09», тис. грн

№ з/п	Показники	Роки			Відхилення 2021 р. до 2019 р.	
		2019	2020	2021	+/-	%
1	Зареєстрований (пайовий) капітал	66	66	66	0	0
2	Власний капітал	6052	7609	9352	3300	54,53
3	Залучений капітал	22744	63994	70877	48133	В 2,1 р. б.
4	Дебіторська заборгованість	12926	35426	38221	25295	В 1,9 р. б.
5	Кредиторська заборгованість	16244	54529	59919	43675	В 2,6 р. б.
6	Загальна вартість активів	28796	71603	80229	51433	В 1,7 р. б.
7	Тривалість погашення дебіторської заборгованості	48,28	61,08	80,46	32,18	66,65
8	Тривалість погашення кредиторської заборгованості	70,5	85,74	127,06	56,56	80,23
9	Рентабельність власного капіталу, %	52,87	55,57	50,66	-2,21	-4,18
10	Рентабельність активів, %	15,58	7,56	5,66	-9,92	-63,67

З даних, наведених у табл. 2.7, можна зробити висновок, що статутний капітал підприємства у 2021 році зріс у 54,53 % порівняно з 2019 роком. Це пов'язано з тим, що власники бізнесу вносять частину свого прибутку до власного капіталу та інвестують за рахунок власних коштів. Позичковий капітал зріс у 2,1 рази, що дуже невігідно, бо означає, що наші зобов'язання зросли, тому що в табл. 2.7 ми повідомили інформацію про те, що середньорічна вартість основних засобів та оборотних засобів зросла більш ніж у 2 рази, а підприємство придбало за власне фінансування у 2021 році. Дебіторська заборгованість зросла в 1,9 рази, що негативно, оскільки ми не можемо залучити власні кошти, оскільки вони знаходяться в розпорядженні інших суб'єктів. Кредиторська заборгованість у 2021 році зросла в 2,6 рази порівняно з 2019 роком, що є дуже несприятливим явищем, оскільки темпи зростання кредиторської заборгованості значно вищі, ніж дебіторської, тобто якщо останню повернути, підприємство не зможе для задоволення його попиту зростання дебіторської заборгованості. власний борг. Як зазначалося раніше, через збільшення кількості активів загальна вартість активів

зросла в 1,7 рази. Строки погашення кредиторської та дебіторської заборгованості зросли на 80,23 % та 66,65 % відповідно. В обох випадках це досить небезпечна тенденція для компанії, оскільки це означає, що кошти, вилучені з компанії, почнуть повертатися, і знову ж таки, в довгостроковій перспективі, компанія починає виплачувати свій борг, який може вказувати на те, що підприємство є неплатоспроможним. Порівняно з 2019 роком рентабельність власного капіталу та рентабельність активів у 2021 році знизилась 4,18% та 63,67% відповідно, це свідчить про неефективність їх використання на підприємстві.

Проаналізуємо операційні витрати ТОВ «ВІВАД 09» (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Склад та структура операційних витрат ТОВ «ВІВАД 09»

№ з/п	Показники	Роки						Відхилення 2021 р. до 2019 р.	
		2019		2020		2021		+/-	%
		тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%		
1	Матеріальні затрати	17895	56	39824	35	44958	34	27063	В 1,5 р.б.
2	Витрати на оплату праці	983	3	3980	4	4950	4	3967	В 4 р.б.
3	Відрахування на соціальні заходи	389	1	1685	1	2845	2	2456	В 6,3 р.б.
4	Амортизація	888	3	3656	3	4058	3	3170	В 3,5 р.б.
5	Інші операційні витрати	11854	37	65425	57	75895	57	64041	В 5,4 р.б.
	Разом	32009	100	114570	100	132706	100	100697	В 3,1 р.б.

З табл. 2.8 бачимо загальні експлуатаційні витрати Діяльність зросла на 100697 тис. грн або 3,1 р. б. Найбільше збільшення зазнали матеріальні витрати (27063 тис грн або 1,5 р. б.), за рахунок розширення управління. Порівняно з 2019 роком витрати на оплату праці зросли в 2021 році на 3967 тис. грн (4 р. б). Це пов'язано зі збільшенням кількості зростання працівників та їх заробітної плати. відповідно до зростання вартості робочої сили, збільшення внеску в соціальну діяльність 2021 р. збільшився на 6, 3 р. б порівняно з 2019 р. Підвищення вартості основних засобів Зростання, що впливає на амортизаційні відрахування - на 3170 тис. грн або 3.5 р. б. Значна зміна інших операційних витрат: збільшення у 2021 р. порівняно з 2019 роком – 64041 тис. грн (у 5,4 р. б.). Відповідне зростання призводить до збільшення частки інших операційних витрат. Зауважимо, що найбільша частка структура експлуатаційних витрат

обліковується матеріальними витратами, за рахунок відомості про господарську діяльність ТОВ «ВІВАД 09».

Одним із ключових напрямків оцінки фінансового стану бізнесу є вивчення його ліквідності. Ліквідність — це характеристика фінансового потенціалу, що відображає здатність підприємства вчасно виконувати поточні зобов'язання. Наразі у ТОВ «ВІВАД 09» ми спостерігали значне збільшення зобов'язань компанії, тому аналіз фінансового стану компанії надзвичайно важливий для розуміння ситуації, оскільки аналіз та оцінка фінансового стану компанії є необхідним кроком у розробці фінансових планів. і прогнози, включаючи фінансове оздоровлення бізнесу. Фінансове становище залежить від результатів виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності підприємства. Тому його не можна об'єктивно оцінити через індикатор, хоча і важливий, а лише через систему показників, яка детально і вичерпно описує економічне становище підприємства, відображаючи наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів.

Показники ліквідності ТОВ «ВІВАД 09» узагальнено в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Оцінка фінансового стану ТОВ «ВІВАД 09»

№ з/п	Показник	Роки			Відхилення 2021 р. до 2019 р., +/-
		2019	2020	2021	
1	Загальний коефіцієнт покриття (платоспроможності)	0,8	0,85	0,84	0,04
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,59	0,56	0,54	-0,05
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,005	0,005	-0,005
4	Частка оборотних активів в загальній сумі активів	0,63	0,76	0,74	0,11
5	Коефіцієнт автономії	0,21	0,11	0,12	-0,09
6	Маневреність робочого капіталу	1,28	-1,27	-1,22	-2,5
7	Коефіцієнт фінансової залежності	4,76	9,41	8,58	3,82
8	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,74	-1,27	-1,22	-0,48
9	Співвідношення власного капіталу і поточних зобов'язань	0,27	0,12	0,13	-0,14
10	Коефіцієнт фінансової стабільності	0,21	0,11	0,11	-0,1
11	Фінансовий леверидж	4,09	3,43	8,8	4,71

З табл. 2.9 можна зробити висновок, що дослідження фінансової стабільності відображає той факт, що ТОВ «ВІВАД 09» перебуває у хорошому фінансовому становищі. Коефіцієнт платоспроможності, який відображає відношення власного капіталу компанії до загального капіталу, зріс лише на 0,04 процентного пункту до 0,84 у 2021 році порівняно з 2019 роком. Це свідчить про те, що у 2021 році 84 % майна було сформовано за рахунок власних коштів підприємства. Швидкий коефіцієнт вимірює здатність компанії своєчасно погасити короткострокові зобов'язання, використовуючи високоліквідні активи. На підприємстві показник швидкої ліквідності зменшився на 0,05 і залишився в межах нормативного значення за весь аналізований період (2019-2021 рр.). Коефіцієнт абсолютної ліквідності являє собою співвідношення між найбільш ліквідними активами ТОВ «ВІВАД 09» (грошовими коштами) та поточними зобов'язаннями. Значення коефіцієнта знизилося протягом досліджуваного періоду, але не перевищило нормативного значення, що свідчить про недостатній рівень негайної ліквідності у фірм. Питома вага оборотних активів до загальних активів збільшилася на 0,11 процентного пункту, що є позитивним показником, що свідчить про збільшення оборотних активів у структурі оборотних активів підприємств. Коефіцієнт працездатності власного капіталу являє собою частку оборотних активів у власному капіталі. У ТОВ «ВІВАД 09» показник впав на 0,48. Загалом значення були нижче норми за весь період аналізу, що свідчить про недостатньо ліквідне використання власних коштів підприємством. Рівень економічної залежності зріс на 3,82 процентного пункту. Коефіцієнт фінансової стабільності, який вимірює співвідношення власного та позикового капіталу, знизився на 0,1 процентного пункту. Фінансовий леверидж показує співвідношення між прибутком і власним капіталом і співвідношенням боргу та капіталу. Цей показник на підприємстві знаходиться на високому рівні, вище нормативного значення, і продовжує зростати, що небезпечно для підприємства.

Таблиця 2.10

Показники оцінки ділової активності ТОВ «ВІВАД 09»

№	Показники	Роки			Відхилення 2021 р. від 2019 р.	
		2019	2020	2021	+, -	%
1	Коефіцієнт оборотності активів	2,48	1,92	1,38	-1,1	-44,35
2	Тривалість обороту активів (дні)	147,18	190,10	264,49	117,31	79,71
3	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	11,52	14,16	12,39	0,87	7,55
4	Тривалість обороту власного капіталу (дні)	31,68	25,78	29,46	-2,22	-7,01
5	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,60	3,99	2,85	-2,75	-49,11
6	Тривалість обороту дебіторської заборгованості	65,18	91,48	128,07	62,89	96,49
7	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,14	2,23	1,56	-1,58	-50,31
8	Тривалість обороту кредиторської заборгованості	116,24	163,68	233,97	117,73	В 1 р. б.

У 2021 році коефіцієнт оборотності активів зменшився на 1,1 процентного пункту порівняно з 2019 роком, а інтенсивність використання активів мала тенденцію до зниження. У 2021 році показник оборотності власного капіталу виріс на 0,87 процентного пункту, що свідчить про низьку ефективність використання корпоративного капіталу. Оборотноість дебіторської заборгованості впала на 2,75 пункту. Він характеризує зростання комерційного кредиту.

Видно, що стан дебіторської заборгованості підприємства погіршився, а коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості знизився на 1,58 процентного пункту на кінець 2021 року, що відображає збільшення комерційного кредиту, наданого кредиторами підприємству. Це свідчить про підвищену потребу ТОВ «ВІВАД 09» у залученні коштів із зовнішніх джерел.

Розраховані дні обороту кожного показника обернено пропорційні оборотності. Чим нижчий коефіцієнт оборотності, тим довші дні обороту. Для всіх розрахованих показників тривалість обороту зростає.

Таблиця 2.11

Показники оцінки рентабельності ТОВ «ВІВАД 09»

№	Показники	Роки			Відхилення 2021 р. до 2019 р. (+,-)
		2019	2020	2021	
1	Рентабельність активів	15,57	7,56	5,66	-9,91
2	Рентабельність власного капіталу	72,71	55,57	50,66	-22,05
3	Рентабельність операційної діяльності	8,26	5,89	3,42	-4,84
4	Рентабельність продукції	105,89	98,83	102,16	-3,73
5	Рентабельність господарської діяльності	5,85	2,21	2,84	-3,01

Згідно з табл. 2.11 можна зробити висновок операційна діяльність збиткова і всі показники негативні спадний тренд. Основна причина цього – значне зростання витрати на господарську діяльність. В результаті рентабельність активів впала на 9,91 пунктів, досягнувши 5,66% у 2021 році. Тобто на кожен гривню капіталу серед підприємств з авансованими активами ТОВ «ВІВАД 09» отримав лише 5,66 грн. Рентабельність власного капіталу впала на 22,05% пункту, у 2021 році ставка становила 50,66 %. Це відображає вкрай негативну ситуацію. Рентабельність виробництва впало на 3,73%, що свідчить про значне зростання витрат та негативно відображається на прибутку бізнесу. Загалом діяльність ТОВ «ВІВАД 09» на даний час має доволі погані показники, на підприємстві знизився показник господарської діяльності на 3,01%.

Загалом можна зробити висновок, що фінансово-економічний стан ТОВ «ВІВАД 09» на сьогодні є поганим. Щороку підприємство погіршує показники ділової активності та фінансового стану. Також значно впала рентабельність, що є дуже негативним явищем. У свою чергу, операційні витрати зростають з кожним роком аналізованого періоду. З проведеного аналізу ми побачили, що багато показників знизились і в майбутньому це може призвести до банкрутства в майбутньому.

2.3. Оцінка механізму формування фінансових результатів ТОВ «ВІВАД 09»

Звичайно, такі підприємства, як ТОВ «ВІВАД 09», приділили значну увагу відтворенню своїх основних фондів. Адже в ринкових умовах успіх бізнесу гарантується високоякісною продукцією, створеною за сучасною технологією виробництва, і не можна ігнорувати той факт, що неправильна експлуатація обладнання в галузі, в якій працює підприємство, є досить небезпечною для персоналу, тобто. травми високого ризику.

Удосконалення структури основних фондів, особливо збільшення частки його активної частини, сприяє зростанню виробництва, зниженню собівартості продукції та збільшенню грошових заощаджень підприємств.

Такі показники, як обсяг виробництва, якість, собівартість, конкурентоспроможність, рентабельність активів і коефіцієнт достатності капіталу також значною мірою залежать від ефективного та своєчасного відновлення основних засобів. Тому аналіз відтворення основних засобів є однією з найважливіших частин комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «ВІВАД 09». Ефективність відтворення основних фондів оцінюється за допомогою табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Аналіз структури та динаміки активів ТОВ «ВІВАД 09»

Показники	На 31.12.2019 р.		На 31.12.2020 р.		На 31.12.2021 р.		Відхилення 2021 р. від 2019 р.		
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	+ / –	%	п/с
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Незавершені капітальні інвестиції	1542	5,49	3975	5,85	4890	6,39	3348	в 2,1 р.б	0,9
2. Основні засоби	8983	31,99	13321	19,60	15887	20,75	6904	76,86	-11,24
3. Запаси	4949	17,63	18550	27,30	20840	27,22	15891	в 3,2 р.б	9,59
4. Дебіторська заборгованість за товари, роботи	2880	10,26	2851	4,20	3757	4,91	877	30,45	-5,35

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5. Інша поточна дебіторська заборгованість	9432	33,59	28956	42,61	30845	40,28	21413	в 2,2 р.б	6,69
6. Поточні фінансові інвестиції	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	0,0
7. Грошові кошти та їх еквіваленти	285	1,02	294	0,43	342	0,44	57	20	-0,58
8. Витрати майбутніх періодів	7	0,02	5	0,01	7	0,01	0	0	-0,01
Разом	28078	100	67952	100	76568	100	48490	в 1,7 р.б	X

Слідуючи динаміці активів ТОВ «ВІВАД 09», важливо відзначити, що його вартість у 2021 році зросла в 1,7 рази, в основному за рахунок збільшення запасів у 3,2 разів, а темпи зростання щодо інших активів дебіторської заборгованості товарів та послуг нижчі. Як бачимо, значну частину активів займає інша поточна дебіторська заборгованість – 40,28%, що є негативним явищем для нашого підприємства, товарно-матеріальні цінності – 27,22%, основні засоби – 20,75%.

Таблиця 2.13

Аналіз структури та динаміки пасивів ТОВ «ВІВАД 09»

Показники	На 31.12.2019 р.		На 31.12.2020 р.		На 31.12.2021 р.		Відхилення 2021 р. від 2019 р.		
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	+ / –	%	п/с
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Зареєстрований капітал	66	0,23	66	0,09	66	0,08	0	0	-0,15
2. Нерозподілений прибуток	5986	20,85	7543	10,62	9286	11,67	3300	55,13	-9,18
3. Короткострокові кредити банків	6444	22,45	8957	12,61	10350	13,01	3906	60,61	-9,44
4. Поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	-	-	-	-	-	-
за товари, роботи, послуги	15826	55,13	54012	76,01	59320	74,54	43494	в 2,7 р.б	19,41
зі страхування	135	0,47	185	0,26	197	0,25	62	45,93	-0,22
з оплати праці	251	0,87	294	0,41	357	0,45	106	42,23	-0,42
Разом	28708	100	71057	100	79576	100	50868	в 1,7 р.б	X

Джерелами формування майна ТОВ «ВІВАД 09» є: вклади інвесторів у капітал у формах не заборонених законодавством України. Доходи від господарської діяльності від реалізації продукції, робіт, послуг та інших видів господарської діяльності; доходи від цінних паперів; кредити, благодійні пожертви, інші джерела, не заборонені чинним законодавством України.

Вартість майна підприємства протягом 2019-2021 рр., зросла в 1,7 рази, що склало 50868 тис. грн. Структурні зрушення в загальній сукупності пасивів показали, що збільшилась частка поточної кредиторської заборгованості за товари роботи і послуги на 19,41 пунктів (43494 тис. грн), зменшилась частка нерозподіленого прибутку на 9,18 пункти. Показники компанії невтішні, оскільки вони свідчать про нецільове використання позикових коштів, що призвело до такого швидкого нарощування боргів, які не були винагороджені у вигляді нерозподіленого прибутку.

Щоб краще зрозуміти політику відтворення основних засобів компанії ТОВ «ВІВАД 09», розглянемо, як використовується амортизація.

Таблиця 2.14

Динаміка використання амортизаційних відрахувань, тис. грн

Показник	Роки						Відхилення 2021 р. до 2019 р.		
	2019		2020		2021		+/-	%	п/с
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Нараховано за звітний рік	888	100	3656	100	4058	100	3170	в 3,5 р.б	Х
Використано за рік – усього	860	96,85	3256	89,06	3758	92,61	2898	в 3,3 р.б	-4,24
в тому числі на: будівництво об'єктів	285	32,09	1050	28,72	1540	37,95	1255	в 4,4 р.б	5,86
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	329	37,06	1150	31,46	1128	27,80	799	в 2,4 р.б	-9,26
з них машини та обладнання	246	27,70	1056	28,88	1090	26,86	844	в 3,4 р.б	-0,84

Дані таблиці 2.14 показують, що за період 2019-2021 рр. у 2019 році використано 96,85 % суми нарахованої амортизації ТОВ «ВІВАД 09», а у 2021 році – 92,61 %. Серед них найвищий показник відновлення у 2016 році мали основні фонди – -27,8 %. Також на 1255 тис. грн. Порівняно з 2019 роком у 2021 році збільшилась сума амортизації, використаної на будівництво об'єктів (збільшення в 4,4 рази).

Динаміку та структуру основних засобів, як найбільшої частки в структурі необоротних активів представлено в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

Аналіз динаміки та структури основних засобів ТОВ «ВІВАД 09», тис. грн

Показники	На 31.12.2019 р.		На 31.12.2020р.		На 31.12.2021р.		Відхилення 2021 р. від 2019 р.		
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	+ / –	%	п/с
Будинки, споруди та передавальні пристрої	4586	51,05	6956	52,22	7964	50,13	3378	73,66	-0,92
Машини та обладнання	3034	33,77	4071	30,56	4232	26,64	1198	39,49	-7,13
Транспортні засоби	449	5	764	5,74	983	6,19	534	в 1,1 р.б	1,19
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	275	3,06	723	5,43	891	5,61	616	в 2,2 р.б	2,55
Інші основні засоби	288	3,21	352	2,64	587	3,69	299	в 1 р.б	0,48
Малоцінні необоротні матеріальні активи	199	2,22	255	1,91	491	3,09	292	в 1,4 р.б	0,87
Інвентарна тара	85	0,95	121	0,91	489	3,08	404	в 4,7 р.б	2,13
Інші необоротні матеріальні активи	67	0,74	79	0,59	250	1,57	183	в 2,7 р.б	0,83
Разом	8983	100	13321	100	15887	100	6904	76,86	X

Згідно з розрахунком у таблиці 2.15, найбільшу питому вагу в структурі основних засобів ТОВ «ВІВАД 09» становлять будівлі, споруди та транспортне обладнання. Вартість у 2021 році зросла в 73,66%, що склала -50,13%. Його частка в структурі знизилась на 0,92 процентного пункту. У 39,49% зросла вартість машин та устаткування, у 1,1 рази зросла вартість транспортних засобів.

При аналізі структури та динаміки основних фондів найкраще розглядати структуру основних засобів у зв'язку з виробництвом їх активної та пасивної

частин, тому в таблиці 2.14 ми аналізуємо ці частини в контексті досліджуваної фірми.

Таблиця 2.16

Аналіз динаміки та структури активної та пасивної частини основних засобів

ТОВ «ВІВАД 09», тис. грн

Групи основних засобів	На 31.12.2019 р.		На 31.12.2020р.		На 31.12.2021р.		Відхилення 2021 р. від 2019 р.		
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	+/-	%	п/с
Активна частина	6695	74,53	9585	71,95	10607	66,77	3912	58,43	-7,76
Пасивна частина	2288	25,47	3736	28,05	5280	33,23	2992	в 1,3 р.б	7.76
Разом	8983	100	13321	100	15887	100	6904	76,86	X

Досліджуючи динаміку та структуру основних засобів у групах, слід зазначити, що активна частина становить близько 80 %. Тож у ТОВ «ВІВАД 09» 66,7 % у 2021 році його зростання в 58,43 % рази, приріст на 3912 тис. грн.

Удосконалення структури основних фондів, особливо збільшення частки його активної частини, сприяє зростанню виробництва, зниженню собівартості продукції та збільшенню грошових заощаджень. Проаналізуємо рух основних фондів за їх статтею в деревообробній промисловості (табл. 2.17).

Таблиця 2.17

Аналіз руху основних засобів ТОВ «ВІВАД 09», тис. грн

Показники	Роки				Відхилення 2021р. до 2019р. (надходження)		Відхилення 2021р. до 2019р. (вибуття)	
	2019		2021					
	Прибуло	Вибуло	Прибуло	Вибу ло	+/-	%	+/-	%
Будинки, споруди та передавальні пристрої	3544	1828	4768	2408	1224	34,54	580	31,73
Машини та обладнання	1866	784	3678	2230	1812	97,11	1446	в 1,8 р.б
Транспортні засоби	1212	652	2452	1784	1240	в 1 р.б	1132	в 1,7 р.б
Інструменти, прилади, інвентар	932	564	1362	1604	430	46,14	1040	в 1,8 р.б
Інші основні засоби	652	304	682	356	30	4,60	52	17,11
Малоцінні необоротні	466	130	272	268	-194	-41,63	138	в 1 р.б

матеріальні активи								
Інвентарна тара	328	46	272	178	-56	-17,07	132	в 2,8 р.б
Інші необоротні активи	326	44	136	94	-190	-58,28	50	в 1,1 р.б
Разом	9326	4352	13622	8922	4296	46,06	4570	в 1 р.б

Аналіз зміни основних фондів дозволяє стверджувати, що компанія «ВІВАД 09» вибула більше доходів. Крім того, у 2021 році майже в 31,73% зросли інвестиції в реконструкцію будівель, споруд, механічного обладнання та транспортних засобів порівняно з 2019 роком. Після виходу ситуація виглядає так, у 2021 році вона зросла в 1 рази порівняно з 2019 роком. Позитив для нашої компанії. Але відшкодування основних засобів ТОВ «ВІВАД 09» було не таким, як вибуття, що призвело до недостатньої амортизації та основних засобів.

За основними показниками оцінюється стан використання, тенденція та ефективність використання основних засобів, а дані наводяться в табл. 2.18.

Таблиця 2.18

Показники оцінки стану, руху та ефективності використання основних засобів
ТОВ «ВІВАД 09»

Показники	Роки			Відхилення 2021 р. до 2019 р., +/-
	2019	2020	2021	
Коефіцієнт придатності	0,74	0,69	0,67	-0,07
Коефіцієнт зносу	0,26	0,31	0,33	0,07
Коефіцієнт оновлення	0,48	0,63	0,81	0,33
Коефіцієнт вибуття	0,46	0,4	0,44	-0,02
Коефіцієнт приросту	2,28	1,78	1,57	-0,71
Фондовіддача основних засобів	8,21	8,66	4,94	-3,27
Фондомісткість основних засобів	0,12	0,12	0,2	0,08
Фондоозброєність основних засобів	74,71	88,51	102,23	27,52

Згідно з табл. 2.18 застосування ТОВ «ВІВАД 09» у середньому становило 69%, але цей показник знизився до 67% у 2021 році, підвищивши норму амортизації основних засобів до 33%. Зростання коефіцієнта зносу цього підприємства відбулося через старіння та несвоєчасне відновлення технології та технологічної основи підприємства з 2019 по 2021 роки.

Порівняно з 2019 роком коефіцієнти вибуття та поновлення у 2021 році були від'ємними. Це свідчить про те, що ТОВ «ВІВАД 09» уповільнює відновлення основних засобів шляхом накопичення застарілих коштів. На це

яскраво вказує темп зростання, який показує відношення вартості основних засобів на кінець року до вартості на початок року. У нашому випадку темпи зростання за період 2019-2021 рр. впали на -0,71, тобто основні фонди щороку зношуються та втрачають вартість.

Фондовіддача визначає ефективність використання основних засобів. За звичайних умов бізнесу рентабельність активів має зрости. У 2021 році рентабельність активів ТОВ «ВІВАД 09» зменшилася на 3,27 грн порівняно з 2019 роком, що є негативним моментом для господарської діяльності компанії. Рентабельність активів показує суму чистого доходу, яку підприємство отримало, тож у 2021 році підприємство отримало 4,94 тис.грн, а в 2019 отримало 8,21 тис.грн. Така тенденція не свідчить про ефективність використання основних засобів. Причина – несвоєчасний ремонт основних засобів, застаріле обладнання, збільшується вартість обслуговування.

Фондомісткість характеризується кількістю коштів, які підприємство витрачає на формування основних фондів, щоб отримати 1 грн чистий прибуток. Тож у 2021 році ТОВ «ВІВАД 09» отримало 1 грн за 0,2 коп. Чистий прибуток, тобто 0,08 коп. Порівняно з 2019 роком економічна діяльність підприємств перебувала в несприятливому періоді, що свідчить про зниження ефективності основних засобів.

Коефіцієнт достатності капіталу характеризує фінансову міцність працівника і показує середню частку кожного працівника в загальних основних фондах підприємства. Так, за 2021 рік підприємство заробило 10223 грн на одного працівника. Загальна вартість основних засобів у 2021 році склала 27520 грн.

Проаналізуємо показники фінансування відтворення основних засобів підприємства, табл. 2.19.

Таблиця 2.19

Показники фінансування відтворення основних засобів ТОВ «ВІВАД 09»

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Відхилення 2021 р. від 2019 р., +/-
Валове самофінансування, тис. грн	16628	22597	60863	44235
Чисте самофінансування, тис. грн	3522	3796	4296	774
Коефіцієнт самофінансування за рахунок внутрішніх джерел	0,26	0,19	0,06	-0,2
Коефіцієнт самофінансування за рахунок позикових ресурсів	0,8	0,84	0,94	0,14
Частка самофінансування в ціні продукції 1000 шт.	2,42	2,25	1,2	-1,22

З табл. 2.19 можна зробити висновок, що фірма фінансувала відтворення основних засобів із зовнішніх джерел у 2019 та 2021 роках. Бо поки що власних ресурсів для ефективного відтворення недостатньо. Але навіть ці ресурси не можуть задовольнити поточну потребу в основних фондах.

Тому придбання основних засобів сьогодні є дуже актуальним питанням для підприємств. З 2006 року ТОВ «ВІВАД 09» придбало різні основні засоби, тоді як придбання у 2012, 2015, 2018 та 2021 роках фінансувалися не за рахунок власних коштів компанії (амортизація та чистий прибуток), а також за рахунок банків-кредиторів.

Таблиця 2.20

Обсяги оновлення основних засобів (станом на 01.01.2021 р.), тис. грн

Рік	Назва об'єкту	Первісна вартість	Залишкова вартість	Джерело фінансування
2009	Деревообробні установки В288, Тирсозбиральна машина ЧМС-3	14006	966	власні кошти
2012	Шліфувальна машина ТЕ116	10033	5660	власні кошти, позикові кошти
2015	Роторний конвейєр РНР630, Лінія пакування ЛК-12	8866	5889	власні кошти, позикові кошти
2018	Дерево-сушарка РР-1	7350	6035	власні кошти, позикові
2021	Фасовочна лінія РР-32	11066	9550	власні кошти, позикові кошти

Відтворення основних фондів відбувається поступово, але незадовільними темпами, оскільки вони не відповідають поточним потребам. Сьогодні одним із найефективніших способів утримання основних засобів у справному стані є капітальний та поточний ремонт, хоча ця процедура втратила свою актуальність через старіння обладнання та навіть непридатність окремих агрегатів (табл. 2.21).

Таблиця 2.21

Виконання ремонтів обладнання ТОВ «ВІВАД 09» за 2021 р.

Вид ремонту	Серія обладнання	План 2021р., тис. грн	Факт 2021р., тис. грн	Відхилення плану від факту, +/-	Виконання плану, %
Профілактичний	Тирсозбиральна машина ЧМС-3	380	295	-85	77,63
Поточний	Конвектор ПСК-320	1685	845	-840	50,15
Профілактичний	Лінія пакування ЛК12	600	487	-113	81,17
Всього	X	2665	1627	-1038	61,05

У 2021 році рівень виконання поточного плану технічного обслуговування становив 61,05%. Фактична вартість ремонту склала 1627 тис. грн проти запланованих 2665 тис. грн, економія 1038 тис. грн. Через недостатню кількість запчастин у 2021 році капітальний ремонт підприємства не проводився. Але з огляду на амортизацію основних засобів майбутні капітальні ремонти будуть неминучі.

Завдяки проведеному дослідженню можна зробити висновок, що ТОВ «ВІВАД 09» робить все можливе щоб отримати максимально можливий прибуток від своєї діяльності. Підвищення коефіцієнта зносу свідчить про те, що обладнання зношене, а виробничий процес вчасно не виведений, що суттєво вплине на собівартість продукції. Загалом за показниками ліквідності та ефективності основних засобів можна сказати, що лише коефіцієнт амортизації та фондомісткість демонструють позитивну динаміку, що є негативним явищем для підприємства. У той час як ТОВ «ВІВАД 09» регулярно оновлює основні фонди підприємства, гостро стоїть питання морального та фізичного зносу. Технологія старіння обладнання є проблемою номер один. Зрештою, з виходом на ринок нових конкурентів з більш потужною матеріальною базою компанії змушені починати шукати оптимізовані рішення для вдосконалення існуючих

матеріальних баз і технологій виробництва. Для сьогоденішнього ТОВ «ВІВАД 09» питання вибору політики відтворення основних засобів є першочерговим питанням для продовження життя підприємства.

2.4. Напрями підвищення ефективності формування фінансових результатів ТОВ «ВІВАД 09»

Кінцевою метою будь-якого підприємства є отримання прибутку. Фінансові результати, загалом набір прибутків і збитків від реалізація продукції, робіт, послуг, а також позареалізаційні доходи та витрати. Важливим фактором є фінансові результати та фінансовий стан підприємства приймати конкретні рішення, спрямовані на подальше підвищення прибутковості. Визначити причину збитку та забезпечити фінансову стабільність.

Одним із джерел збільшення прибутку може бути прибуток від продажу основних засобів або інше майно підприємства. На даний момент компанія має раціонально думати, що було б ефективніше для збільшення прибутку-відмовитись від нерухомість в оренду або продажу.

Наступне джерело – зниження собівартості виробництва. максимальна мобілізація резервів витрат на виробництво є важливою умовою ефективної роботи підприємства Цей показник можна зменшити, ввівши нові технології, технологічне вдосконалення, впровадження новітніх матеріалів. Наприклад, механізоване виробництво вимагає значно менше працівників, що, в свою чергу, зменшує витрати на заробітну плату. Також завдяки новому обладнанню ми можемо збільшити свою продуктивність праці, що в свою чергу зменшить витрати на одиницю продукції. Але після цього компанії доведеться шукати нові ринки за кордоном. Тобто потрібно виділити якісь кошти на рекламу, це обов'язково принесе бажані результати.

Збільшення прибутку також можна досягти за рахунок підвищення продуктивності праці. Зі збільшенням продуктивності праці зменшуються витрати

на одиницю праці продукції, зменшуючи тим самим частку заробітної плати в структурі витрат. Підприємства повинно активно використовувати різні інструменти стимулювання: перевести якомога більше працівників на відрядну оплату, тому що понаднормові оплачуються більше на годину, забезпечити, щоб працівники їздили на роботу та з роботи за узгодженими маршрутами, надавати матеріальну допомогу працівникам на ювілеї та інші важливі дати. Враховуючи специфіку роботи, профілактична реабілітація. Підприємство оплачує медичний огляд працівників, організовує працівників та інвалідів на оздоровлення.

Щоб збільшити прибуток, підприємству необхідно задіяти правильну стратегію в області ціноутворення. Ціни повинні відображати суспільно необхідні витрати на виробництво і реалізацію товару, його споживчі властивості, якість та платоспроможний попит. Багато що залежить від правильності розрахунку ціни, прибутку, ліквідності і платоспроможності підприємства, його фінансовий стан.

Отже, діяльність підприємств у сфері фінансових результатів спрямована на забезпечення отримання прибутку та його оптимальний розподіл і використання, а за наявності збитків – на встановлення їх причин та джерел покриття.

Ми розгляне один з напрямів збільшення прибутку на підприємстві за рахунок модернізації виробництва. Впровадження у виробництво удосконаленої техніки та нових технологій дозволить скоротити витрати у розрахунку на одиницю продукції за рахунок збільшення обсягів виробництва та економії на оплаті праці.

Оскільки більшість основних засобів повертаються за рахунок позикових коштів, наприклад короткострокових і довгостроковий банківський кредит при цьому без позитивної динаміки, прості банківські кредити для компаній збиткові. Тому це приносить великі витрати, які в майбутньому можуть бути негативними для фінансової стабільності ТОВ «ВІВАД 09».

На думку автора, альтернатива банківським кредитам, в даному випадку для підприємства наразі є актуальним лізинговий кредити. Цей вид кредиту дуже підходить для відтворення основних фондів підприємств. В рамках запропонованої пропозиції, щодо модернізації виробництва доцільність лізингу є

дуже високою, а саме лізинговий кредит на покупку універсальних ліній для обробки деревини.

Лізинг – підприємницька діяльність, спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів, яка полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна. Таке майно є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів. Лізинг – це довгострокова оренда машин і обладнання, видача обладнання напрокат.

Основні переваги лізингу:

- лізинг дозволяє використовувати нові технології без значних додаткових інвестицій. Це можна порівняти з позикою, яка не вимагає негайної оплати. Коли компанія використовує строкову позику, вона повинна сплатити частину вартості покупки зі своєї кишені. Лізинг дозволяє випробувати машину або обладнання перед його придбанням;

- основною перевагою перед кредитом є нижчі вимоги до застави, оскільки в лізингу заставою є лише обладнання, без додаткового забезпечення, що значно збільшує доступність нового обладнання. Оренду також можна оформити швидше та простіше, ніж традиційні позики. Це для сезонних машин, де цикл точно такий же, як час роботи.

Розглянемо ситуацію. ТОВ «ВІВАД 09» планує придбати загальну виробничу лінію РНР630 для переробки деревини для оновлення технопарку, розширення господарської діяльності та збільшення прибутку. Моя компанія є клієнтом АБ «Банк-Експрес», за допомогою лізингового кредиту.

Розрахуємо суму витрат по лізинговому кредиту. Умови оренди, запропоновані лізинговою компанією «А»: Вартість лінії - 700 тис. грн, термін оренди – 5 років, річна норма амортизації – 15 %, процентна ставка по кредиту – 10 % річних, комісія лізингової компанії – 5 % річних, лінії ремонту та обслуговування є орендований орендарем Орендодавець надає консультаційні послуги з правових питань та експлуатації обладнання на загальну суму 3% від

первісної вартості. Два рівних виплати на рік. Після закінчення угоди рядок можна викупити на вартість, що залишилася.

Спочатку розрахуємо середню вартість загальної виробничої лінії з переробки деревини за звітний період (табл. 2.22). Для цього від вартості обладнання ($V_{\text{п}}$) на початку року відніміть річне амортизаційне відрахування (A) і отримайте значення на кінець року ($V_{\text{к}}$). Потім за формулою середнього арифметичного знаходимо середню вартість лінії ($V_{\text{с}} = (V_{\text{п}} + V_{\text{к}}) : 2$). Річна сума амортизаційних відрахувань визначається виходячи з норми амортизації (15 %) і первісної вартості універсальної лінії для обробки деревини. Отримані дані свідчать, що наприкінці закінчення строку договору лізингоотримувач може придбати обладнання за його залишковою вартістю, тобто за 175 тис. грн.

Таблиця 2.22

Розрахунок середньорічної вартості лінії для обробки деревини, грн

Рік	Вартість лінії на початок року ($V_{\text{п}}$)	Амортизаційні відрахування (A)		Вартість лінії на кінець року ($V_{\text{к}}$)	Середня вартість лінії ($V_{\text{с}}$)
2022	700000	105000	15%	595000	647500
2023	595000	105000	15%	490000	542500
2024	490000	105000	15%	385000	437500
2025	385000	105000	15%	280000	332500
2026	280000	105000	15%	175000	227500

Розрахувати лізингові платежі за кожен звітний період (ЛП). Для цього потрібно знати суму амортизації (A) та орендну відсотку ($L\%$). Амортизаційні відрахування наведено в табл. 2.22. Орендні відсотки включають комісію за позику, комісію лізингової компанії та комісію за консультаційні послуги. Комісія за позику ($P_{\text{к}}$) визначається як процентна ставка за позикою (10 %), помножена на середнє значення рядка ($V_{\text{с}}$). Розмір комісії ($P_{\text{ком}}$) визначається як добуток середньої вартості лінії ($V_{\text{с}}$) і ставки комісії (5%). Консультаційні послуги ($P_{\text{к}}$) розподіляються порівну на весь договір оренди, тобто 4200 грн на рік ($700000 \text{ грн} \times 3\% = 21000 \text{ грн} : 5 \text{ років}$).

Виходячи з цього розрахунок загального розміру лізингових платежів наведений у табл. 2.23

Таблиця 2.23

Розрахунок загального розміру лізингових платежів, грн

Рік	Амортизаційні відрахування (А)	Лізинговий відсоток			Лізинговий відсоток (Лвід)	Лізингові платежі (ЛП)
		Плата за кредит (Пк), (Вс x 10 %)	Комісійні (Пком), (Вс x 5 %)	Послуги (Пк), (Вп x 3%)		
2022	105000	64750	32375	4200	101325	206325
2023	105000	54250	27125	4200	85575	190575
2024	105000	43750	21875	4200	69825	174825
2025	105000	33250	16625	4200	54075	159075
2026	105000	22750	11375	4200	38325	143325
Разом	525000	218750	109375	21000	349125	874125

Дані табл. 2.23 свідчать про те, що загальна сума лізингових платежів за весь період угоди складе 874125 грн. Реальна сума лізингового платежу за весь період дії лізингового договору розрахуємо за формулою:

$$ЛП_{\pi} = \sum_{t=1}^T ЛП_t \times I_t \times A_t \quad 2.1$$

де $ЛП_{\pi}$ – реальна сума лізингових платежів певного періоду, грн;

$ЛП_t$ – сума лізингових платежів в році t , грн;

I_t – індекс інфляції в році t ;

A_t – коефіцієнт дисконтування.

$$A_t = \frac{1}{(1+i)^t} \quad 2.2$$

де A_t – коефіцієнт дисконтування;

i – розрахунковий розмір ставки дисконту;

t – поточний рік, за який здійснюється коректування.

Припустимо, індекс інфляції умовно отримує такі значення:

$$I_{2022} = 117 \%, I_{2023} = 118 \%, I_{2024} = 119 \%, I_{2025} = 120 \%, I_{2026} = 121 \%.$$

Розрахунок суми лізингових платежів за весь період лізингової угоди буде мати наступний вигляд:

$$ЛП_{2022} = 206325 \times 1,17 \times 0,943 = 227640,44 \text{ грн};$$

$$ЛП_{2023} = 190575 \times 1,18 \times 0,890 = 200141,87 \text{ грн};$$

$$ЛП_{2024} = 174825 \times 1,19 \times 0,840 = 174755,07 \text{ грн};$$

$$\text{ЛП}_{2025} = 159075 \times 1,2 \times 0,792 = 151184,88 \text{ грн};$$

$$\text{ЛП}_{2026} = 143325 \times 1,21 \times 0,747 = 129547,17 \text{ грн};$$

$$\text{ЛП}_{\text{ЗАГ}} = 883269,43 \text{ грн}$$

З даних розрахунків ми можемо побачити, що загальна сума лізингових платежів за весь період дії лізингового договору складе 883269,43 грн (табл. 2.24).

Таблиця 2.24

Графік виплати лізингових внесків, грн

Дата внеску	Сума виплат рівномірними внесками
01.02.2022 р	113820,22
01.12.2022 р.	113820,22
01.02.2023 р.	100070,94
01.12.2023 р	100070,94
01.02.2024 р	87377,54
01.12.2024 р.	87377,54
01.02.2025 р.	75592,44
01.12.2025 р.	75592,44
01.02.2026 р.	64773,59
01.12.2026 р.	64773,59
Разом	883269,43

З даних табл. 2.24 ми бачимо скільки нашому підприємству буде потрібно витратити коштів на лізинговий договір щороку, та побачили загальну суму за весь період лізингового договору.

Модернізація виробництва нам дасть, знизить витрати на виробництво, а отже й експлуатаційні витрати, технологічна модернізація дає можливість підприємствам нові тенденції для підвищення фінансово-економічної ефективності. Технологічна модернізація суттєво оптимізує основні потреби підприємств у обладнанні та підвищує ефективність діяльності підприємств, тим самим вивільняючи кошти та час відповідним підрозділам та установам підприємств для інновацій та розвитку. У той же час технологічна модернізація фактично створює для цього умови, підвищуючи надійність основних виробничих процесів підприємства та надаючи можливість використовувати великі потужності основних фондів не лише за прямим призначенням.

Модернізація технологій спрощує та оптимізує основні процеси бізнесу. В результаті немає потреби в постійному моніторингу та супроводі основних

процесів, а натомість зосереджуватися на сферах, де бізнес є більш прибутковим, забезпечуючи таким чином інноваційне зростання.

Крім того, розвиток підприємств базується на технологічній модернізації, оскільки технології мають потенціал для постійного оновлення та доведення до сучасних стандартів відповідно до заздалегідь розроблених і підготовлених планів. Стратегічне планування інноваційного розвитку шляхом технологічної модернізації оптимізує ресурси фірми та орієнтує їх на більш короткі горизонти в інших сферах планування розвитку.

Отже в даному пункті ми розглянули один із варіантів збільшення фінансових результатів на підприємстві за рахунок модернізації виробництва. Також ми знайшли більш актуальний спосіб для купівлі необхідного обладнання, а саме лізинговий кредит. Саме завдяки лізинговому кредиту ми зможемо купити нове обладнання, не витративши на нього велику суму коштів за один раз. Також ми розраховали суму платежів які підприємство буде витрачати щороку за умовами лізингового договору. За рахунок модернізації виробництва ми зможемо підвищити якість продукції, що дасть змогу переглянути свою політику ціноутворення на підприємстві та збільшити ціну на свою продукцію за рахунок якості. Лізинговий кредит є найбільш доречним на підприємстві, тому що щороку вони витрачають великі суми коштів на закупівлю сировини для виробництва, а завдяки лізинговому кредиту підприємство зможе не витрачати велику кількість коштів за один раз, які враховуючи витрати на сировину складуть доволі велику суму коштів, що негативно вплине на підприємство.

Висновки до розділу 2

Провівши аналіз фінансових результатів на прикладі діяльності ТОВ «ВІВАД 09» та запропонувавши напрями підвищення ефективності їхнього формування, ми дійшли наступних висновків:

1. Станом на 2021 рік обсяг економічних відносин з покупцями та постачальниками не змінився суттєво порівняно з 2019 роком, а частка підприємств у загальній структурі незначно. Про це свідчить за рахунок збільшення покупців і постачальників. Позитивним у цьому випадку є те, що підприємство має постійного партнера із регулярними зобов'язаннями, що створює сприятливі умови для запровадження господарської діяльності товариством з обмеженою відповідальністю «ВІВАД 09».

2. Загалом можна зробити висновок, що фінансово-економічний стан ТОВ «ВІВАД 09» на сьогодні є поганим. Щороку підприємство погіршує показники ділової активності та фінансового стану. Також значно впала рентабельність, що є дуже негативним явищем. У свою чергу, операційні витрати зростають з кожним роком аналізованого періоду. З проведеного аналізу ми побачили, що багато показників знизились і в майбутньому це може призвести до банкрутства в майбутньому.

3. ТОВ «ВІВАД 09» робить все можливе щоб отримати максимально можливий прибуток від своєї діяльності. Підвищення коефіцієнта зносу свідчить про те, що обладнання зношене, а виробничий процес вчасно не виведений, що суттєво вплине на собівартість продукції. Загалом за показниками ліквідності та ефективності основних засобів можна сказати, що лише коефіцієнт амортизації та фондомісткість демонструють позитивну динаміку, що є негативним явищем для підприємства. У той час як ТОВ «ВІВАД 09» регулярно оновлює основні фонди підприємства, гостро стоїть питання морального та фізичного зносу. Технологія старіння обладнання є проблемою номер один. Зрештою, з виходом на ринок нових конкурентів з більш потужною матеріальною базою компанії змушені починати шукати оптимізовані рішення для вдосконалення існуючих матеріальних баз і технологій виробництва. Для сьогоднішнього ТОВ «ВІВАД 09» питання вибору політики відтворення основних засобів є першочерговим питанням для продовження життя підприємства.

4. Ми розглянули один із варіантів збільшення фінансових результатів на підприємстві за рахунок модернізації виробництва. Також ми знайшли більш

актуальний спосіб для купівлі необхідного обладнання, а саме лізинговий кредит. Саме завдяки лізинговому кредиту ми зможемо купити нове обладнання, не витративши на нього велику суму коштів за один раз. Також ми розрахували суму платежів які підприємство буде витрачати щороку за умовами лізингового договору.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши теоретичні основи аналізу фінансових результатів підприємства, провівши аналіз фінансових результатів на прикладі діяльності ТОВ «ВІВАД 09» та запропонувавши напрями підвищення ефективності їхнього формування, в ході написання цієї роботи ми дійшли наступних висновків:

1. Єдиного поняття «фінансові результати» немає, багато науковців трактують його по різному це ми можемо побачити. Але з проведеного нами аналізу ми можемо трактувати це поняття таким чином. Фінансові результати – це збільшення (або зменшення) вартості власного капіталу, сформованого під час господарської діяльності підприємства за звітний період. Основним фінансовим результатом бізнесу є прибуток, а збільшення прибутку означає збільшення фінансових ресурсів і підвищення фінансових показників. Фінансові результати мають свої класифікаційні ознаки. До класифікаційних ознак відносяться: за періодом формування, за відповідністю, в залежності від змісту, за групами доходів, за джерелами формування, за способом використання, за характером використання, за рівнем формування, відповідно до видів діяльності, за методикою розрахунку прибутку ми детальніше розглянули класифікаційні ознаки. Отже ми можемо зробити висновок, що фінансові результати це доволі складний та важливий показник на який впливає багато факторів та від якого залежить майбутнє підприємства.

2. Сучасна економічна практика виділяє велику кількість методів аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Вони необхідні для визначення ефективності функціонування підприємства. Нині виділяють багато різних методів, які можуть бути використані для аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Загалом усі методи можуть бути поділені на три групи: методи коефіцієнтів, рейтингові методи та математично-статистичні методи. Найбільш поширеними та адаптованими до умов функціонування вітчизняних підприємств є коефіцієнтні методи. Саме завдяки коефіцієнтному методу ми можемо оцінити фінансову стійкість, оцінити ресурсний потенціал (зобов'язання)

підприємства, його використання в активах, особистих інвестиціях, кредитних портфелях, логістиці. Але кожен із методів аналізу фінансових результатів підприємства має свої як переваги, так і недоліки. Тому для отримання більш точного результату варто використовувати одночасно декілька методів, але обов'язково по рівній кількості методів з кожної із груп.

3. Рентабельність – це якісний вартісний показник, що характеризує рівень віддачі витрат або міру застосування наявних ресурсів у процесі виробництва і реалізації товарів, робіт і послуг. Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. Основні показники рентабельності підприємства: рентабельність продаж, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність інвестицій, рентабельність продукції, показників рентабельності зумовлює, у свою чергу, різноманітність методик аналізу рентабельності і, згідно з чим визначає альтернативність пошуку шляхів її підвищення. При аналізі шляхів підвищення рентабельності важливо відокремлювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів. Такі показники, як ціна продукту і ресурсу, обсяг використовуваних ресурсів та обсяг виробництва продукції, прибутку від реалізації та рентабельності (доходності) продаж, знаходяться між собою у тісному функціональному зв'язку.

4. Для проведення якісного фінансового аналізу, потрібно використовувати дані які нам надає підприємство у своїй фінансовій звітності яка складається за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Для проведення аналізу використовуються дві форми звітності. Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» наведена в додатку 1 до НП(С)БО 1. У Балансі підприємства відображають інформацію про активи, зобов'язання і власний капітал на звітну дату. Тобто Баланс показує фінансовий стан підприємства на кінець останнього дня звітного періоду. Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)» за формою № 2 наводять інформацію про доходи, витрати, прибутки та збитки, а також про сукупний дохід підприємства за

звітний період. Саме завдяки цим документам ми можемо провести якісний фінансовий аналіз.

5. Станом на 2021 рік обсяг економічних відносин з покупцями та постачальниками не змінився суттєво порівняно з 2019 роком, а частка підприємств у загальній структурі незначно. Про це свідчить за рахунок збільшення покупців і постачальників. Позитивним у цьому випадку є те, що підприємство має постійного партнера із регулярними зобов'язаннями, що створює сприятливі умови для запровадження господарської діяльності товариством з обмеженою відповідальністю «ВІВАД 09».

6. Загалом можна зробити висновок, що фінансово-економічний стан ТОВ «ВІВАД 09» на сьогодні є поганим. Щороку підприємство погіршує показники ділової активності та фінансового стану. Також значно впала рентабельність, що є дуже негативним явищем. У свою чергу, операційні витрати зростають з кожним роком аналізованого періоду. З проведеного аналізу ми побачили, що багато показників знизились і в майбутньому це може призвести до банкрутства в майбутньому.

7. ТОВ «ВІВАД 09» робить все можливе щоб отримати максимально можливий прибуток від своєї діяльності. Підвищення коефіцієнта зносу свідчить про те, що обладнання зношене, а виробничий процес вчасно не виведений, що суттєво вплине на собівартість продукції. Загалом за показниками ліквідності та ефективності основних засобів можна сказати, що лише коефіцієнт амортизації та фондомісткість демонструють позитивну динаміку, що є негативним явищем для підприємства. У той час як ТОВ «ВІВАД 09» регулярно оновлює основні фонди підприємства, гостро стоїть питання морального та фізичного зносу. Технологія старіння обладнання є проблемою номер один. Зрештою, з виходом на ринок нових конкурентів з більш потужною матеріальною базою компанії змушені починати шукати оптимізовані рішення для вдосконалення існуючих матеріальних баз і технологій виробництва. Для сьогоднішнього ТОВ «ВІВАД 09» питання вибору політики відтворення основних засобів є першочерговим питанням для продовження життя підприємства.

8. У роботі було запропоновано один із варіантів збільшення фінансових результатів на підприємстві за рахунок модернізації виробництва. Також знайшли більш актуальний спосіб для купівлі необхідного обладнання, а саме лізинговий кредит. Саме завдяки лізинговому кредиту підприємство зможемо купити нове обладнання, не витративши на нього велику суму коштів за один раз. Також ми розрахували суму платежів які підприємство буде витрачати щороку за умовами лізингового договору. За рахунок модернізації виробництва ми зможемо підвищити якість продукції, що дасть змогу переглянути свою політику ціноутворення на підприємстві та збільшити ціну на свою продукцію за рахунок якості. Лізинговий кредит є найбільш доречним на підприємстві, тому що щороку вони витрачають великі суми коштів на закупівлю сировини для виробництва, а завдяки лізинговому кредиту підприємство зможе не витрачати велику кількість коштів за один раз, які враховуючи витрати на сировину складуть доволі велику суму коштів, що негативно вплине на підприємство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азаренкова Г.М. Оптимальні напрямки підвищення фінансової стійкості та ліквідності підприємств // Научно-технический сборник «Коммунальное хозяйство городов». ХДАМГ Серия: «Экономические науки». 2017. № 77. С. 431-438.
2. Амельченко Т., Чайлякова Д. Прибутковість як один із найважливіших показників ефективності діяльності підприємства // 2016. № 2(31). С. 158-160.
3. Балдик Д.О. Сільськогосподарських підприємств // Молодий вчений. 2016. № 5. С. 8-12.
4. Борисов А.Б. Большой экономический словарь. Книжный мир. 2017. 895 с.
5. Бороненкова С.А. Управленческий анализ // Финансы и статистика. 2012. С. 384.
6. Білик М.Д., Павловська О.В., Пригуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 592 с.
7. Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Харків: ХНЕУ, 2009. 25 с.
8. Грабовецький Б.Є., Шварц І.В. Фінансовий аналіз та звітність: навч. посібник. Вінниця. ВНТУ. 2011. 281 с.
9. Гнатенко Є., Венгер Н. Методичні підходи до проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства // Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки. 2016. № 1(6). С. 42-46.
10. Голов С.Ф. Управленческий бухгалтерский учет. Сарби. 2018. 382 с.
11. Дмитренко А.І. Науковий вісник // ІФНТУНГ. 2018. № 2. С. 26-33.
12. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. Знання. Київ. 2017. 25 с.
13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій

// затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

14. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ. МАУП. 2012. 152 с.

15. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз: підручник. Центр учбової л-ри. 2016. 392 с.

16. Кількість банків в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/201>

17. Козловский В.В. Экономическая теория. Минск. БНТУ. 2015. 257 с.

18. Кондраков Н.П. Бухгалтерский (финансовый, управленческий) учет: учебник. М.: Проспект, 2016. 512 с.

19. Крейнина М.Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве и торговле. Инфра-М. 2009. 256 с.

20. Костецкий Я.І. Факторний аналіз прибутку аграрних підприємств // Економічний аналіз. 2015. № 2(19). С. 85-90.

21. Каркавчук В.І. Моделювання рівня рентабельності підприємства // Формування ринкової економіки в Україні. 2011. № 18. С. 103-106.

22. Литвин Б.М., Стельмах М.В. Фінансовий аналіз // навч. посіб. «Хай-Тек Прес». 2008. 336 с.

23. Левченко Н.М., Кулик Ж.О. Удосконалення методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємства // Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 21. С. 68-72.

24. Лісничка Т.В. Удосконалення методики аналізу фінансових результатів // Управління розвитком. 2013. № 4(144) С. 122-124.

25. Рета М.В., Пляка Г.О. Вісник НТУ «ХП» // 2015. № 25. С. 28.

26. Мних Є.В., Барабаш. Н.С. Фінансовий аналіз: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.

27. Македон В.В. Розробка комбінованої стратегії підприємства на засадах збалансованої системи показників [монографія]. Європейський вектор економічного розвитку 2016. С. 88-101.

28. Мельник Т.Ю. Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства // Молодий вчений. 2016. № 8 (23). Ч. 2. С. 63-68.

29. Мочаліна З.М., Поспелов О.В. Методичний інструментарій та сучасні проблеми аналізу фінансових результатів // Комунальне господарство міст: наук.-техн. зб. 2018. № 98. С. 221-227.

30. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навч. посібник. Вища школа. 2003. 280 с.

31. Митрофанов Г.В., Кравченко Г.О., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ. КНТЕУ. 2009. 301 с.

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» // затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

33. Остап'юк Н.А. Методика оцінки фінансового стану підприємства в умовах інфляції // Вісник ЖДТУ. 2011. № 1(55). С. 127-129.

34. Овсійчук О.В., Червоноіванова Г.С. Проблеми організації обліку фінансових результатів діяльності підприємства // Управління розвитком. 2013. № 15. С. 142-144.

35. Оськина Ю.Н., Баева Е.А. Обзор методик анализа финансовых результатов // Социально-экономические явления и процессы. 2013. № 4(050). С. 126-130.

36. Прохар Н.В., Ночовна Ю.О. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 257 с.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати» // затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

38. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник. [3-тє вид., переробл. і доповн.]. Тернопіль: Економічна думка, 2008. 630 с.
39. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Центр навчальної літератури. 2017. 488 с.
40. Пантелєєв В.П., Сніжко О.С. Словник бухгалтера та аудитора. Київ. Інформ.-аналіт. Агенство. 2009. 239 с.
41. Пипко В.А., Булавіна Л.Н. Настільна книга бухгалтера та аудитора: підручник. Фінанси і статистика. 2011. 592 с.
42. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід // Економіка. Управління. Інновації. 2010. № 2(4). С. 213-228.
43. Пігуль Н.Г., Бочкарьова Т.О., Кулинич Р.О. Показники рентабельності підприємств різних галузей України та шляхи підвищення їх рівня // Економіка і суспільство. Випуск 10. 2017. С.188-193.
44. Петришина Н.С., Кнець Ю.О. Методичні основи аналізу фінансових результатів діяльності промислового підприємства // Наука й економіка. 2017. № 2(34). С. 52-54.
45. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник [3-тє вид., переробл. і доповн.]. 2018. 630 с.
46. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Центр навчальної літератури. 2007. 488 с.
47. Рашевець М.Р. Теоретичні підходи до аналізу фінансового стану підприємства [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/371.pdf>
48. Стаднюк Т. Економічний часопис // Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. С. 407-478.
49. Соколов Я.В. Основы теории бухгалтерского учета // Финансы и статистика. 2010. С. 85.

50. Скасюк Р.В. Сутність і значення фінансових результатів у системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal1/natural/npkntu_e.

51. Спільник І. Ярощук О. Принцип системності в аналітичних дослідженнях // Економічний аналіз. Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль. 2018. Том 28. № 2. С. 182-190.

52. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: учебник. Минск. 2010. 688 с.

53. Старостенко Г.Г., Мірко Н. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ. ЦНЛ. 2016. 224 с.

54. Скрипник М.Є. Облік і аналіз фінансових результатів в управлінні виробничим підприємством: автореф. на здобуття наукового ступеня к.е.н. за спец.: 08.00.09. Київський національний торговельно-економічний університет. Київ. 2014. С. 25.

55. Салига С.Я., Даций Н.В., Корецька С.О. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ. ЦНЛ. 2016. с. 210.

56. Струк Н.С., Муц Ю.І. Перспективи розвитку методичного підходу до аналізу фінансових результатів на підприємстві // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. № 24-25. С. 109-113.

57. Тинська І. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу і проблеми його вдосконалення // Економічний аналіз. Випуск 8. Ч. 2. 2014. С. 423.

58. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Київ. МАУП. 2014. с. 288.

59. Худолій Л.М. Теорія фінансів: навчально-методичний посібник. Київ. 2013. 167 с.

60. Хаустова І.Є. Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку. Київ. 2020. 285 с.

61. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємств та її аналіз: навч. посіб. Фінансовий аналіз: підручник. 2017. 568 с.

62. Черненко А.Ф. Проблемы оценки рентабельности и пути их разрешения [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://csc.ac.ru/news/2003_1/2003_1_15_1.pdf.

63. Шипіна С.Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку // Вісник ЖДТУ. 2012. № 1(59). С. 229-232.

64. Шубіна С.В., Папко Ю.В. Теоретико-методичні підходи до обліку та аналізу фінансових результатів промислового підприємства // Вісник Університету банківської справи. 2015. № 2(23). С. 142-147.

65. Яріш П.М., Касьянова Ю.В. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій // Управління розвитком. 2013. № 4(144). С. 159-162.

ДОДАТКИ